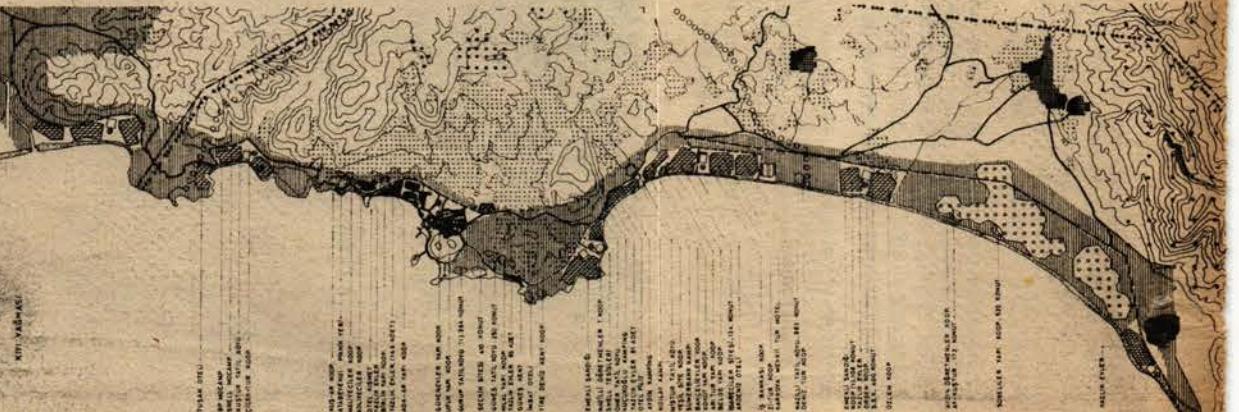

nasilsınız

Bilge bir hükümdar, düşmanın
nunun bir ya da birkaç adamını
ne yapıp edip kendine dost
edinemelidir. İlk başısta bu,
düşmanın da işine gelir ve düş-
man da bundan iyilik umar.
Umsun varsun! Ben kendimi
sağlam tutar, haber vermeden
haber almaya bakarım. Çünkü
bilirim ki işin ucunda kim kim-
den daha çok yararlanmışsa,
başarı ve şeref onundur.

PHILIP DE COMMYNES

KİYILARIMIZ:

**Türk Tabipler
Birliği Merkez
Konseyi Başkanı
Dr. Atabek:**

**“Meslek
kuruluşlarının
toplumsal
işlevine
gerekiz
gözüyle
baklıyor”**

(Dr. Erdal Atabek'in görüşleri 4. sayfamızda)

(Devam 4. sayfada)

**“Hakkâri’de Bir Mevsim”
Hamburg’da ‘en beğenilen**

Tevfik Fikret’i anıyoruz

GOQUYU

HAFTALIK SANAT VE KÜLTÜR DERGİSİ

Yağma Hasan'ın böregi

CENGİZ BEKTAS

Türkiye'nin turizm kaynaklarına söyle en kabasından bir bakalım:

- Platolar, daglar, kıyı sentirleriyle çok çeşitli coğrafiya bölgeleri; Akdeniz ikliminden kara iklimine genel çok çeşitli iklim bölgeleri ve yamaçlara bağlı olarak, bitki türleri.
- 8333 km'lik, değişik olağanlıkla varsı bir kıyı seridi.

— Tüm ülkeye yayılmış olarak binden çok “terminal” kaynak.

— Onbes degisik uygartığın bu topraklarda yaşamış olmaları sonucu çok büyük bir kültür kalıhtı ve tarihe önemli sayısız yer. Ama bütün bunları bitmez tükennemez sammak da doğru değil. Yanlış planlamayına çok seymalardan çabuk yürülebilceğini uygulamalarından biliyoruz. “Tarihi miras”, a yeteri say-

gibi gösterdiğimizi ne yazık ki hâlâ kimse söyleyemez. (Anadolou Uygırıkları Sergisi birseyler öğretir mi ki bizcere?) kıyılarımızı har-

KARAĞAÇ'DA BİR DELİ

Burhaniye ile Ayvalık arasında Karaağaç köyüne yakın kıyılarda “Artur” kuruldu biliousunuz. Orada ödevli bir kaymakam, özellikle Ankara'nın önemli kişilerin ellerinden lendeiremek için asıl sahiblerin içine alan bir ortaklık kurdu bir zamanlar... Sonra... Karaağaç kıyılarından kıyıları satın aldılar. “Ne var bunda?” diye düşünenler olabilir ama, bana anlatılanlarda bir seyir vardı... Köylülerin içinden satmak istemeyen varmışmış topraklarını... “Sizin buralara uygurluk gelecek, yaban-çilar gelecek iş alanları açılacak...” Sözlerine kananmayanlar varmışmış... (İngilizler de, savlarna göre, Hindistan'a uygurluk goturmüşlerdir bilinirsiniz.) Böyle inatçı kişiler bir oda içine alınıp, Ankara'nın çok büyüklerini aracıyla “ikna” edilmişler. Ama çok inatçılığandan “ikna” olacağına “deli” olan da olmuş. Şimdi deli deli dolasıyormus Karaağaç da...

Bu, yok bahasına satın alınan yerlerde yapılan evler, 50-60 bin liraya çakacaksınız da, halktan dileyenler de alabileceklermiş! Ama 1976 larda 350-400 bir den işlem做过或者被修改了。原句可能是指1976年左右，但由于输入错误或被篡改，导致无法准确翻译。可能是指1976年左右，350-400人左右进行了某种操作或处理。

Gezmek istedigimde buraların çevresi tel örgülüdür; bir de nobetçi kapısı vardır. Yaklaşırken “Pasaport soracaklar mı?” diye düşünüyorum hep... Çevremde Türkçe konuşuyorlar ama, nedense anlayamıyorum sanki... Yıllık iki-üç ayında doğanınlukla Ankara'lılar geliyorlardı iste buralara... Sonra... Sona bir sessiz, bir issız, bir ölü... Dokuz ay, on ay bu vatan semtinin kıyıları kimsesiz...

Bunları okurken bir soru geçiyor coğu kimin içinden, biliyorum: “Yalnız anlatığın kesim mi yapıyor bunu?” Hayır! eline olanak geçince yapmayıannız yok... Ankara'da, ya da (Devam 4. sayfada)

Kiyida apartmanlar

Cengiz Bektas

19 AĞUSTOS 1983
70 Lira
Yıl: 3 Sayı: 55/29

film seçildi

Yağma Sofrası

1983 Berlin Film Festivali'nde Gülmüş Ay Ödülü'nün dışında üç ödül daha alan **Hakkâri**'de Bir Mevsim' son olarak Hamburg'un geleneksel film gösterilerine kavuştu.

Dünyanın dört bir yanından gelen ve aralarında François Truffaut, Chris Marker, Orson Welles gibi ünlülerin de yarışlarının bulunduğu otu filminden Alman seyircisi en beğendiği film olarak **Hakkâri'de Bir Mevsim'i** seçti. Chris Marker'ın film 96 puanla başta gelirken, onu tek film gene **Hakkâri'de Bir Mevsim** oldu. Erden Kural'ın, Ferit Edgi'nin "O" adlı romanından uyguladığı, başrolünü Genco Erkal, Erkan Yücel, Seri Sezer, Rana Cabbat, Erol Demiroz, Berkin Koper'in oynadığı **Hakkâri'de Bir Mevsim** bu basarısanın yansısı, Alman Protestan Kilisesi tarafından da "Ayın Filmi" seçildi.

IFSAK TRABZON'DA SERGİ AÇIYOR

Kısa adı IFSAK olan (İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği) 3. Gezici Fotoğraf Sergisini Trabzon'da açacak.

15-31 Ağustos tarihleri arasında Trabzon İş Sanat Galerisi'nde açılacak olan sergide IFSAK üyesi Oral Gönenç, Kemal Elitas, Fikret Adaman, Mehmet Bayhan, Hasan Toka, Faik Tunalı, Yusuf Tuvi, İbrahim Akyürek, Nevzat Çakır, Mehmet Kışmet, Taner Atekin, Sarkis Baharoglu, Ahmet Kuzük, Cengiz Akduman, Cengiz Karlova, Alek Özgül, Nazım Timuroğlu, Bülent Özgören, Mustafa Vural, Engin Kawukçuoğlu, Yusuf Kabasakal, İlyas Göymen, Fikret Güraslan, Mehmet Çakır, Orhan Kılıçbeyli, Sevit Ali Ak'in yapıtları yer alıyor.

IFSAK'ın düzenlediği üç ayrı gezici sergi bügünde dek 12 ayrı yerde açıldı. Gezici fotoğrafları, tasniması ve sergilenmesi kolay nitelike hazırlanıyor.

Oral Gönenç'in sergide yer alan bir fotoğraf.

Pınar Kür'ün, "Yarın Yarın", romanı aklandı

1982 yıl Ekim ayında "komünizm propagandası yapıldığı" savıyla toplatılan Pınar Kürün, Yazko Yayımları tarafından çkartılan **Yarın Yarın** adlı romanın İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı' 1. No.lu Askeri Mahkemesi'nde 8 Ağustos 1983 günü yapılan duruşturmadada aklanıldı. Daha ilk duruşturmadada aktanan **Yarın Yarın** adlı romanın 3'üncü basımı; Prof. Tahsin Yücel, Halidun Taner ve Doç. Köksal Bayraktar'dan oluşan bilirkişilere incelenmiş; kitabı suç unsuru bulunmadığı kanısına varılmıştı. Askeri Savcı da bu görüşe uyarken kitabın açıklamasını isted. Sanık Avukatı Mehmedcan Koksal'ın da aynı görüşü paylaştığını söylemesi sonucu, adı geçen kitap hakkında "temiz" kararı verildi.

Istanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği'nin düzenlediği üç ayrı gezici sergi bugüne dek 12 ayrı yerde açıldı.

Açılış

AT SÖZÜ

**Aciyi hiçbir patlcan çalamaz
Ne fulüt, ne kılarnet, ne zurna,
Aciyi hiçbir calamaz
Atkestanesi bile,
Ne de kırağı...**

CAN YÜCEL

Cengiz Gürcan
Sükrar Morai'nin, araşturmazı 3. sayfamızda

**TEVFİK FIKRET
Yenileşti: A. Kadir**

Bu şefaat, efendiler, suratınızdan bellitdir,
ama sakın çekinmevin, yiyin yutun, şapur şapur,
yiyin, efendiler, yiyin, bu iştah veren sofra sizin,
doyuncaya, tiksircaya, patlayıncaya kadar yiyin!
Hepsi bu nazlı beylerindir, ne varsa ortaklıktır:
soy, sop, onur, düğün, oyun, konak, saray, caka,
hepsi sizin, efendiler, konak da, saray da, gelin de, alay da,
hepsi sizin, hepsi sizin, hem hazzılop, kolayca,
yiyin, efendiler, yiyin, bu iştah veren sofra sizin,
doyuncaya, tiksircaya, patlayıncaya kadar yiyin!

Özetle García Lorca'nın üç aşamalı bir ameliyat gerçekleştirilecektir.

LORCA / Türkçesi A. Gökkürk

İbn-i Sina'yı düşündürken

Farabi, dokuzuncu yüzyıln sonlarında, anşiklopedisinin üstüne bütün gürkemiyle eğilmiştir. Sayfa sayıa devşirilen, gözden geçirilen ve eleştirlenen bilim gizi, birbiri ardınca sıralandıkça, geleceğin aydınlığını hazırlayıordu. Batının büyük bilgeleri Platon ve Aristo, Doğu'nun bu büyük öğretmeninin inceleyici düşüncesinin maiasında, yepenin bir bilesimin muhtusunu veriyordu. İnsan akılının bütün boyutlarını enine boyuna elekleneret, gelecek kuşakların ufukuna yerleştiriliyordu...

Ardılları, alıcılarını yüceltmekle yükümlendirler. Onuncu yüzyılda, Farabi'ının okulundan gelen Biruni, Batı'yi özümsemden sonra birden Doğu'nun sarsıcı gizemine yöneldi. Ünlü Hind'in de, Farabi'nin elden gevirdiklerini bir bir eli alıyor... Doğu'nun bilimler anşiklopedisi, Mahabaratha'nın devşirildikleriyle karşılaşılıyor... Kendi düşüncesinin hamurunda yeniden doğrudan sona, birer birer insanlığın yararına sunuyordu. Matematigide yepenin bir bilesimin çoğalmasına neden olduğu ölçüde, felsefe yepenin bir bilesimin ulaşması, karanlığın ortasına bir güneşin gelenmeye başlayınca, dalgalanın gücü de kırılmıştır.

Artık Batı üniversiteleri, Doğu bilgelerinin yerine, kendi bilgilere imparatorluklarının ürettiği toplumları, kendi siyirlarının içinde sıkıstarılmaya da razı olamadı. Atina Bilgeleri işkemliler, bilgeleri de, profesörlerini asar asma, devletleri de, efendilerini alaşağı etmişlerdir. Bu tarihin hükmüdür. Bu ilginc gözlemler, kendince bilim ve sanata yasak uygulayan kük adam için hiçbir anımsa taşınamaz. Ancak, toplumun mutuluğunu, geleceğin aydınlığında görevliler, kılçın, kalemin izinden yürümek yarışına bağımlı olduğunu bilenlerdir. Ve yine onlar ki, bilim ve sanatın yasaklanması, düşüncenin dizgin altında tutulması yerine, coşabildiğince coşması, akabildiğince gecektiğine inanırlar. İşte o inanıslar, baskılıkara, yasaklara, zindanlara karşın, geleceğin aydınlığına yılmadan kivilim taşımayı sürdürürler. Geçtiğimiz çarşamba günü baslayan Ibn-i Sina haftasının, hepimize böyle bir ortam getirmesini dileriz.

Goya

Öldürülmüşün 47. yılında Federico García Lorca

"...Anladım ki öldürülü müştüm / Kahveleri, mezarlıklar, / üç iskeleti yağmaladılar / alın dişlerini sökmek için, / Bir daha bulamadılar..."

LORCA / Türkçesi A. Gökkürk

Cengiz Gürcan
Sükrar Morai'nin, araşturmazı 3. sayfamızda

Cengiz Gürcan

Özel bir yakınlık

GÜLIN ONAT

Fotoğraflar: Ülkü Tamer

Sıfah Ottar Kitabı" ve "Uzun Bir Güneş" üçüncü dişizayı kitabınız oluyor. Okuyucunun şair olarak tanıştırmamızın birinin dişizazlarını nasıl bakacağım - baktığımı - duşünüyorsunuz?

Dünyayı şiirin dışında göremem. Dünya-ziya baktığım da bu çizgiye olduğu kanıns- dayım Şifalı Otar Kitabı'nı ilk Menet Fu- at a gösterdiğimde, Adamotu için: "Buz gi- bi şir bu!" dediğini unutmadım. Benim elimiñ deðdiði her sözüçü şire cevireceğim! düşünen bu güzel insan, belki sizin sorunu- za asıl yanıt verendir. Düzyaza da böyle girdiğim için okuyucunun beni şiirin içinde düşünmeyeceğini de kuruyor olmamışım.

"El yazılarna Vuruyor Güneş" neden bu kadar kapalı? İnsanların el yazılarıyla ara- larındaki özel bir yakınlığın sonucu mu bu?

Günlükler, sorunuzdan anlaşıldığı gibi kapa- lik örnekî deðildir. Açık olmak, içten olmak için tutulur. Bu türün ustalarından biri olan Gi- bir yazardır. O kadar ki, birçoklarına çok önemsiñ gözükün, "Bugün üç yumurtaya aldım" tuncesini rahatlıkla günligine koyabilmişdir. Doðrusu, başlangıçta günlüklerimi turken, bunları birgün yaymayaçağımı, düşünmüş de- gilim. Sanki kendim için yazıyorum. Sözcü- ettiğimiz kapalılık belki buradan geliyor. Soru- nuza asıl liginc yan, insanların elyazalarını kurdukları 'özel' yakınıktır. Belki de bütün bunları yazma nedenim, elyazının özdesleşme özemin, onuna birleşmek istemem, onu en ya- bilmemdir.

Günlük boyunca kimin yerinde okuyucu bir şire karşı karşıya olduğunu sanıyor. Düzyazılarmızda da sıldırın uzaklaşamayır olmanız 'dili' sorunsal açısından inceleye- lir misiniz?

Bütün yazarlar sözüçleri yazalar. Ama sairler sözüçleri en çok görenlerdir. Şiiri düzayızdan ayıran, once bu sözüğü görme olayıdır. Aslında pencere sözcüğü düzayız- dan ayın, şirde aynı deðildir. Anlam olarak

biz onu daha bir iyi tanırmız. Şiirde edindi- gümüz anlanı, düzayızdır. Ama yine de- türler. Her ikisi de ayrı kurallar kor. Öte yandan iyi bir şiirin, arâma kapalı olama- cağımda çok yinelemiñdir. Şuraya gelmek isterim: Şiirde anlama ayri bir yöntemle bak- mak zorundayız. Anlamın sözlükteki yeri si- riin tarihine ters düşer. Şiir kendi tarihiyle ken- di anlamını getirir.

Dünyayı estetik boyutuya alınamak ve yorumlamak şeklinde özettenebilecek olan yargılara, günlükler boyunca, önemleri- ni bağırmadan, skımdan, son derece uslu bir kurguya aktarma başarısını en çok hangi yannızıza ilgili görüyorsunuz?

Bunda herseyden önce sanırm icenliğin bütünlüğü payı var. Günlük turmadı bir yakın- lik, arkadaşlık duygusunu hep ağr bastı- gını görmüsündür. Sanki çok yakınlarımızla konuşuyormusuz gibidir günligin dili. Bü- tun kaba taraflarını, bütün fazla klarnarı- zi yontuyorsunuz. gönüllük bir yazının soyu- duğu tek yazı turudur. Bir kesis yılınlığıyla alırsınız. elinize kalemi, dünyayı o gözle gö- rürsünüz. Ben gönülli böyle bir tür ola- rak düşünüyorum. "El yazılarna Vuruyor Güneş" böyle bir izlenim koyuyorsa, bu beni gerçekten çok sevindir. Herhangi biri ol- mak istedim çunku ben: Herhangi bir insan. Günlük, böyle olmak isteyen için soyunu- lacak tek türdür.

Yani bir başka devîse gümüþ için, bir in- cirmesi, böylece de onu çogaltması olarak düşünebilir miyiz?

Günlükleri yayınladığımıza göre kendimi- zi, yalmuzlığımızı baskılarına açmış ol- suyordum. Böyle bir adamın, bu yeryü- zünden geçtiği bilinsin istiyorum. Benim gün- lüğüm yalnızlık saçığını da samimiyorum diye yandım. Günlüğü beni ortaya koysun diye tutuyorum. Belki dediğim gibi gönüllük bir bireyin kâğıtla yüzüze kalması sözkonu- sudur, bu zaman yalnızlık esastır. Ve elbet- te ki, yalnızlık, hâlâ insanları en insanca yü- nüdür. Yازmadan yasanmak istedigim çok ol- mustur. Bu dünyada şir yazmadan sürekli olarak yaşadığım bir altı ayın olmuştu, ot- lar gibiydım, öyle denginden; ama yine bir gün gününe, "Paris, en insan yonumu, skuntum, yalnızlığım elinden alı" diye yazdım.

Ak güvercinerler

KERİM KORCAN

Vahşi hayvanların kol gevðigi balta girmesi, ormanlarda, ipissiz bozkuþlarda, bı- tip tükenmeyen kumlu sahilerde, daigalarla boğuşan onurlu kayaklıklarda, gözlerin büy- düðü ucurumların kenarında; üzayı giden yemeyen ulu deðgiñ ardında, bel- siz geleceklelerden öksüz, birbirinden haber- siz, taksiz, tarihsiz, yetersiz bir dille konu- sarak, vahsi hayvanlardan deðil sadece, za- man zaman kendi türünden de korkarak, yil- cımbüsüne bakarken kararsız, altından kocaman aylar altında ürk, gürnesli günlerde umutlu, yasadı ürkük bir masal gibi in- san oglu. Yani, gerine gerine cesurca güle- meyerek, kahri bir ömür sürüyorlardı. Dün nedir, bu dünyaya neden geldiklerini bi- nemerek, bu dünyaya neden geldiklerini bi- nemerek. Kahri bir ömür nedir bilmiyorlardı.

İstem: Şiirde anlama ayri bir yöntemle bak-

mak zorundayız. Anlamın sözlükteki yeri si-

riin tarihine ters düşer. Şiir kendi tarihiyle ken-

di anlamını getirir.

Dünyayı estetik boyutuya alınamak ve

yorumlamak şeklinde özettenebilecek olan

yargılara, günlükler boyunca, önemleri- ni bağırmadan, skımdan, son derece uslu

bir kurguya aktarma başarısını en çok hangi

yannızıza ilgili görüyorsunuz?

Şonra kıtalararası, mevsimler boyu süren yürüyüşler başlıdı. Gökkler gürler, şimşekler çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru- cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be- lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş- mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste- buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya- lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta- cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru- cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be- lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş- mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste- buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya- lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta- cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

lä arıyar, kendi benzelerini anyorlardı, konuş-

mak için, sevismek için, doğuşmek için. İste-

buradan, sadice genis ilişkiler değil, kapsamlı bir haberleşme de doğuyordu ilk defa. Yaya-

lar, deve kervanları, atıllar, kıtalardan kıta-

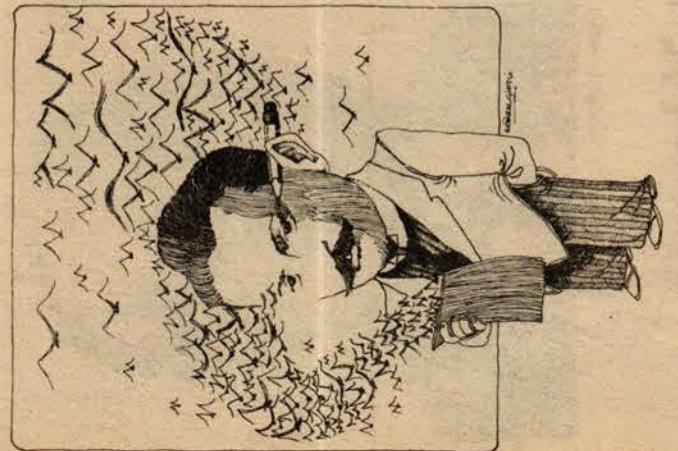
cıkları, seylerde taşkınlardı. Böyleler gürler, şimşekler

çakar, yağmurular yağarcak, ya da donduru-

cu kartalda, buzdular, canıllar av arıyar, be-

ARAŞTIRMA

Bir aydın: Tevfik Fikret

ŞÜKRAN MORAL

Sanat sahibi olamaz. Kendi şahsi içine getirenler bulunsa bile, sanatkârlar yalnız kendin şahsları için tevildi - sanat edenler (eserler yaratınlar) değildir. O halde sanatkâr umumlu hayattan ayrılmaması lazımdır. (Servet-i Fünun, yıl 1899, numara 476, sayfa 177)

Bu sözleri Fikret'ten Servet-i Fünun'daki bir 'Musahabə-i Edebiyye'inden okuyoruz. "Sanat için sanat" ilkesine bağlı olan Servet-i Fünun'ın döneni sairlerine karşı Fikret'in yukarıdaki düşünceleri, bambaşka çizide. O, Servet-i Fünun Topluluğunda kimler yoku: ki: Cenap Şehabettin, Süleyman Nazif, Hüseyin Sırat, Hüseyin Siret, Celâl Sahîr, Mehmet Rauf, Hüseyin Cahit Yalçın vs... Bu topluluğun en belirgin özelliklerini - karamsarlık, havalı kimliği, asırı duygusallık, toplumdan ve gerçeklerden kaçış... - Fikret'e yakıştırmak veya böyle bir genelmeye gitmek o dönemi bilmemekle olabilir ancak. Fikret o ünlü inizvasında bile 'muhalif aydın' kimliğini korumasını bilmiştir. 1905 yılında oğlu Haluk'a yazdığı 'Sabah Olursa' isimli şiirinde,

Evet, sabah olacaktır, sabah olur, geceler Tulu-i hasre kadar sürmez; akibet bu semâ

Fikret, "Doksan Beşe Doğru" nun hemen ardından "Rûhabîn Cevabı"ni yazdı. Bu şiirinde siyasetin gerekçelerini açıklamıştır. Nerdeyse, bir özeleştiri şairi bile söylebiliriz. "Öyleyse niye susuyorsun sizim?" diye sorar şair.

Lük, İslâmcılık, Muasırlaşma, Milliyetcilik Türkçülük akımlarının yaygınlaşlığı; başlıca sizıklarına kavuşan ve İmparatorluktan konuşulan ülkelerin sayılarının artusları çokıntıyu da da artıyordu. "İkinci Meşrutiyet ve 31 Mart"ı çok önemli olaylar yaşamıştı. Fikret devrinde kısa bir süre sonra "Hâlik-Veda" adlı şiir yazar, ikinci Meşrutiyete olan inancı daha o zamanlarda yitirmiştir.

Türk edebiyatında, çocukların içi şiir kitabi "ŞERMLİN" (1914) Tevfik Fikret yazmıştır. O, gençlige ve çocukların içi kez bu kadar çok güvenen bir şairimizdir. Türk eğitimcisi Sâti Bey söyleydi: "Hicbir sairimiz çocukların içi şair olmak Saray. Öyle ki, Fikret'i rahat bırakmadı Saray. Öyle ki, Robert Koleji Müdürüne verdiği bir çaya hanımı ile sittigi için sorgulandı. Bu karabashlar Fikret'i: "Bir Lâzâ-i Teahhûr" u yazmak tan alakoyamaz. 1904'da, Abdülhamid'in ölümü için tuzak kuruldu. Fakat başarısızlıkla sonuçlanırdı. Fikret, bu başarısızlığa çok üzüldü ve tüzüğünü şu dizerilerle anlatır: "Ey sanhı avci dâmmı beyhude kurmadın, Atın, fakat yazık ki, yazıklar ki, vurmadın."

Daha önce yazdı (İmparatorluğun resmi dinine karşı) "Tarih-i Kadim" şairi ise bağnazlıca catar, sorgular. Savaşı en güresiyle lanetler; Ne tasallut, ne saltanat, ne şekaa, Ben ben'im, sen de sen; ne rab, ne ibâd! Ne muhârib, ne harb üstilâ; Ne sıkayı, ne zulm ü istibdâd; 1908 devrimi gelip çatar. Fikret'in özlemle beklediği günler... Fikret'e "RÜCU" şiirini yazdırın özgürlik günleri. Fakat, İttihat ve Terakkî Partisi ne kapitulasyonları kıldırın, ne de Dünüm-Ummumiye yi. İç ve dış çöküntü son hızla sürüp gider. Osmanlı şâmsal karşılıklarını sorgular.

Kanun diyoruz; nerde o mescid-i mührayeyel? Dışman diyoruz; nerde bu? Hâriçte mi, bize mi? Hürriyetimiz var, diyoruz, şanlı, mübacele, Dışman bize kanun mu, ya hürriyetimiz mi?

Bir hamlede biz bunları kahrettik en evvel.

Fikret, "Doksan Beşe Doğru" nun hemen ardından "Rûhabîn Cevabı"ni yazdı. (1912) Bu şiirinde siyasetin gerekçelerini açıklamıştır. Nerdeyse, bir şair olabileceğiz. "Öyleyse niye susuyorsun sizim?" diye sorar şair.

1909'da Padışahtan alınan bazı yetkililer, 1912'de Padışahtı, İttihat ve Terakkî Fırkası'na geri verdürülür. Fikret, "HÂN-I YAĞMA" sim yönetimine karşı bir toplu gibi yazar. Yıkmakla olan İmparatorluğun içki ve sefahat alemlerini, aç gözülütlüğünü ve işbirliğinin görsel bir anıatımla bir bir sergiler. Şu dizerelerde, Fikret'in her seye rağmen güzel günlere olan inancını hiç yitirmedini göürüyoruz:

Bu harmanın gelir sonu, karıştırın gider ayak!

Yarın bakarsınız sóner bugün çatırdayan ocak!

KAYNAKLAR
Sabiba Zekeriya Seter: "İlerlilik ve Geriçilik Kavgası" da Tevfik Fikret, İst. 1969
Kenan Akyüz: "Tevfik Fikret, 1947
A. Kadır: "Bugünden Diliye Tevfik Fikret, 1967
Bayrak Mühüm: "Tevfik Fikret, İstanbul
Fuat Mermi (Bengü): "Tevfik Fikret, Yaşamı, Sanatçı kılığı", Yaptırm. İst., 1979
Kavcar Canıt: "Edebiyat ve Eğitim, Ankara, 1982
Özkanlı Atila: "SJS" Saïri Tevfik Fikret, Birlikim, Aralık 1977 sayı 34, sayfa 35

Öldürülüşümüz 47. yılında Federico García Lorca

Ölümünün 27. yılında Bertolt Brecht

Bertolt Brecht, geleneksel tiyatroyu sevememiştir; geleneksel müziği de öyle. Konserlerdeki o ciiddi görünüyü "korkunç" bulmaktadır. Almanca "musik" olarak kullanılan sözcüğü daha değişik bir biçimde "misuk" olarak kullanır.

Bertolt Brecht tüm yaptılarında, "insanların, kendi davranışlarının ürünlerini olduklarını" ileyi süryordu.

BRECHT SÜRGÜN'DE (1933—1948)

Bertolt Brecht de, 1933'te Nasional Sosyalistlerin yönetimini ele geçirdikten dönemde, ülkenin yönetimi artırmak ve yapıtlarını, bu etestici izleyici-topluluğu-önlünde denemek için Münih'ten Berlin'e geçti. Tanınmış tiyatro yönetmenleri ile tanıştı burada, kendine özgü tiyatro biçimini geliştirdi.

Berlin'de geçen süreç içerisinde Brecht'te bir uyanış gözle çarpıyor. Artık dikkatini topluma iglemeye ve toplumsal sorumluluğa çevirmiştir. Kentteki ilk şiirlerine "Kentlerde Yaşayanlar Ich Söhne" adını koyar. Artık lirik anıatını için büyük kentteki insanların deneyimlerini, nesneleri sevmeye başlıyor. "Alman kayınnı ile onlara borçlanma" dedi. Erkek kardeşi esprili yanlarıyla birlikte Danimar-

yeleri. Buradaki çevresinde Rafael Alberti, Jose Moreno Villa, Luis Bunyuel, Gerardo Diego gibi öznürüklerin sayesinde tiyatroya çevreyi birlikte dostluk kurmuştur. Böylece dösteri sayesinde tiyatroya çevreyi birlikte kurmayı başlamıştır. Lorca, 1918'den beri yazdığı şiirlerde "Şiirler Kitabı" (Libro de Poemas) adı altına yirmi Mario tarafından "Şiirler Kitabı" (Libro de Poemas) adı altına 5 Haziran 1898'de doğdu. Granada eyaletinin yerlestiği olan Fuente Vaqueros'ta yerel yaşamına başlamıştır. İlk şiirlerini tasvir eden İsviçre'de yaşamaya başlamıştır. Bir süre sonra Paris'teki çevresi de ona gidiyor. Bir yıl sonra Paris'teki çevresi de ona gidiyor. Victor Hugo Tutkunu büyük babası Enrique Garcia Rodriguez ve diğer üç erkek kardeşi esprili yanlarıyla birlikte yazmalar. Madrid'in polislerce suçlu bulunanlardan biri

FERIDUN ANDAŞ

Çağdaş İspanyol şairi Lorca Darro ve Genil nehirlerinin sulandığı Çeşme ovasında kurulu köylerden biri olan Fuente Vaqueros'ta 5 Haziran 1898'de doğdu. Granada eyaletinin yerlestiği olan Fuente Vaqueros'ta yerel yaşamına başlamıştır. İlk şiirlerini tasvir eden İsviçre'de yaşamaya başlamıştır. Bir yıl sonra Paris'teki çevresi de ona gidiyor. Victor Hugo Tutkunu büyük babası Enrique Garcia Rodriguez ve diğer üç erkek kardeşi esprili yanlarıyla birlikte yazmalar. Madrid'in polislerce suçlu bulunanlardan biri

yerlesir. Feridun Andاشın çevresinde Rafael Alberti, Jose Moreno Villa, Luis Bunyuel, Gerardo Diego gibi öznürüklerin sayesinde tiyatroya çevreyi birlikte dostluk kurmuştur. Böylece dösteri sayesinde tiyatroya çevreyi birlikte kurmayı başlamıştır. Ozanın çevresi dansa pek iyi uyandırmaz bu kitap.

Ozan Juan Ramon Jimenez'in (1881-1958) çatıldığı Indice adlı dergi (1921-22); "Şarkılar/Canciones" kitabımda olusturacak şiirlerden biri. Fachet yazmalar. Madrid'in polislerce suçlu bulunanlardan biri

Altı Kasım'a üç ay kala

MUSTAFA K. ERDEMOL

Yeni parti dönem 6 kasımda başlayacak. Üç yıl önce yaşamaya başlanan olağanüstü sürecin değişime uğrayacağı gün, çeşitli kesimler beklenilerinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini de görebilecekler. Bu kesimlerden biri de işçi sınıfı. Bu kesim, başlanan çeşitli ekonomik katarların etkileri en çok işçi sınıfı üzerinde etkili oldu.

24 Ocak 1980 kararlarının bir sonucu olarak iş dünyasının geniş bir kesimde baş gösteren -ki uygulanın ekonomik modelin firesidir- olumsuzluklar işçilerle ilgili haksız uygulamaların ortaya çıkmasına yol açtı. Si-

isteğe topluyor. Bunlar; korkusuz ya-
şamak, isten aylıma endişesi duymadan
yaşamak ve çocuğuyla çocuğuya insan-
ca yaşama olanağına kavuşmak.
İşçilerin partilerde yer almaları da do-
ğaldır ki, güzel, fakat sorun parlamen-
toda yer almaktır.

MACİT GÜNEYŞU (Deniz Yol-İş
Sendikası Başkanı)

Ülkemizde demokratik sisteme yeni-
den dönülmesi sevindiricidir. İçinde bu-
lunulan dönemde, partilerin durumu or-
tada. Henüz ne oldukları konusunda bir
karara varabilmiş değiliz. Bilebildiğimiz
bir tek Turgut Özal var. O da geçmişte
de görüldüğü gibi içiye pek yakın de-
xi.

Cevdet Selvi

CİEVDET SELVI (Petrol-İş Başkanı)
İşçilerin yeni dönemde beklenmeleri ya-
hamsal önemi bir hayli fazla olan birkaç

MUSTAFA K. ERDEMOL

Yeni partili dönem 6 kasımda başlayacak. Üç yıl önce yaşamaya basılan olağanüstü sürecin değişimine uğrayacağın, çeşitli kesimler beklentilerinin gerçekleşip gerçekleşmeyeceğini de görebilecekler. Bu kesimlerden biri de işçi sınıfı. Uygulamaya basılan çeşitli ekonomik kararların etkileri en çok işçi sınıfı üzerinde etkili oldu.

24 Ocak 1980 karterlarının bir sonucu olarak iş dünyasının geniş bir kesiminde baş gösteren -ki uygulanan ekonomik modelin firesidir- çeşitli olumsuzluklar işçilerle ilgili haksız uygulamaların ortaya çıkmasına yol açtı. Si-

CEVDET SELVI (Petrol-İş Başkanı)
İşçilerin yeni dönemde beklenileri ya-
ksamal önemi bir hayli fazla olan birkaç

Atabek: Meslek kuruluşlarının toplumsal işi

Gelecekte bir siyasi partinin mensubu olacak olan Sağlık Bakanının yöneteceği bakanlığın gözetim ve denetimi altında olan birlik, çalışmalarını bakanın mensup olduğu siyasi partinin tercihlerine göre yapıp yapmamak sorunuyla karşı karşılaşacak mıdır?

1-5 AĞUSTOS 1983 tarihli kanun hükümlündeki kararname meslek kuruluşlarına yeni bir yapı kazandırmak amacındadır. Kazandırılmak istenen bu yeni yapı meslek kuruluşları, tıbbi sorunları yönetmeyi, kendi alanları içinde kalmayı amaçlarken, diğer alanlardan da devletin bir parçası durumuna getirilmektedir. Meslek kuruluşları kendi uzmanlıklarla o meslek mensupları tarafından kazanılmış bilgilerin büyük bir birliğimini sağlamaktadır. Bu bilgi birkiminin devlete ve hukümete aktarılması, topluma aktarılması ve üyelerde aktarılması ayrı ayrı göze çarpmamakla beraber önemli bir işlevin değişik alanlarında, kanun hükümlünde kararname, yasalarla, meslek kuruluşlarının yapısal değişiklikle ugurlanması, atarken iki önemli noktayı ihmali etmiş görülmektedir. Birincisi meslek kuruluşlarının toplumsal işlevlerine en azindan gereksiz gör-

Yılmaz Atmaca'nın öyküleri

YENER KAYA (Deri-İş Başkanı)
Yeni dönemde partilerin sağılıklı, ülke gerçeklerine uygun programlar oluşturulmalı. Biz çalışanlarla ilgili yasaklar-daki aksak maddelerin bir an önce düzeltilmesine çalışılmalıdır.

Çalışanların alım güçlerini artırmak için çabalar sarfetmek gerekilen işsizliğin ve konutsuzluğun önüne geçilmesi de ilk aşamada gerekli

OKTAY KURTBOKE (Türkiye Gazeteciler Sendikası Genel Başkanı) - Yönetici ve Çalışanlar olarak beklenimiz; çok partili rejime geçildikten sonra, demokrasının geleneklerine ve gereklerine uygun olarak, sendikalar yasası ile toplu sözleşme, grev ve lokavt yasalarında getirilen sınırlamaların demokratik gelişmeye paralel olarak kaldırılmışdır.

Macht Guileys

lunulan dönemde, partilerin durumu ortada. Henüz ne oldukları konusunda bir karara varabilmiş değiliz. Bilebildiğimiz bir tek Turgut Özal var. O da geçmişte de görüldüğü gibi işçiyepk yakın değil.

CEVDET SELVI (Petrol-İş Başkanı)
İşçilerin yeni dönemde beklenileri ya-
hamsal önemi bir hayli fazla olan birkaç

gereksiz gözüyle bakıyor

likleri, bu yanlışlıklar nasıl eleştirebilecek-tir? Bırılığın gelecekteki yöneticileri böyle bir eleştiryi yönetmeyen bakanlık denetiminin etkisi altında kalmadan hareket edebilecek-midir? Bu denetim, birliğin amaçları doğrultusunda çalışmalarını dahi sumurlandıracak niteliktedir. Gelecekte bir siyasi partinin men-subu olacak olan Sağlık Bakanının yönetecisi bakanlığın gözetim ve denetimi altında olan birlik çalışmalarını bakanın mensup olduğu siyasi partinin tercihlerine göre yapıp yapmamak sorunuya karşı karşıya kalma-yacak mıdır?

**SELECKERİE İANLİŞ
UYGULAMALARA YOL AÇABİLİR**

birlik dolaylı bir yoldan siyasetin içine itilmiş olmayacak mıdır? Mülki amirlerin zararlı faaliyetlerinin önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birliğin seçimle gelen başkan ve kurullarını geçici olarak görevden uzaklaştırılmışnesi gelecekte yanlış uygulamalarla yol açabilecek niteliktedir. Her ne kadar bu yetki “Türk devletinin varlık ve bağımsızlığını, ülkenin ve milletin bölünmez bütünlüğünü, toplumun huzurunun korunması ve devletin anayasada belirtilen temel niyetlerini tehdit edici faaliyetlerin önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan haller” için veriliyorsa da ilerde örneğin “toplumun huzurunun korunması” konusunda mülki amirler arasında çok farklı değerlendirmeler yapılabılır ve yanlış uygulamalar doğabilir. Ek maddede 4'te “TTB ve onun yerel organlarının temsil etme权限esine uluslararası kongre, konferans gibi toplantılara katılma birliğinin teklifi ‘üzerine SSYB'nin iznine bağlıdır’” hükümlü yer almıştır.

sağlığını korumayı amaçları içinde görmeli-
dir. Devlet bu potansiyelden toplumun sağ-
lığı için, halkın sağlığı için yararlanmalıdır.
Bu bakımdan amaç maddesinin bu boyutu
da kapsamı gereklidir. Karar-
namenin ikinci maddesine birelliğin kuruluş
amaçları ve kanunu belirtenler arasında hiç-
bir faaliyet gösteremeyeceğini kendi görev-
leri dışında toplantı ve gösteri yürüyüşü du-
zenleyemeyecelerini siyasi partiler, sendika-
lar ve derneklerle ortak hareket edemeyece-
ğini, seçimlerde herhangi bir aday ya da gru-
bu desteklemeyeceğini öngörmektedir. Bir-
liğin amaçları içinde olmak kaydıyla, çeşitli
konularda diğer meslek kuruluşlarıyla çalış-
malarında yarar vardır. Örneğin beslenme
konusu, TTB'nin ve Türk Veteriner Hekimi-
leri Birliği' nin ortak bir konusudur. İlaç ko-
nusu TTB'nin Türkiye Eczacılar Birliği' nin
ortak bir konusudur. Tibbin ve hukukun bir
çok ortak konusu vardır ki TTB'nin ve Türk
Barolar Birliği'nin ortak çalışmalarında ya-

da meslek kuru-
bulummayacak-
ının devlet tara-
fi, a, bu denetimin
yapılması düşü-
nün gelecekte,
1 işlevleri olması
ni düzenlemeler

Kalmaçak mıdır?

1-5 Ağustos 1983 tarihli kanun hükümlüdeki kayırtname meslek kuruluşlarına yeni bir yapıyı kazandırmak amacındadır. Kazandırılmak istenen bu yeni yapı meslek kuruluşlarını, tiyelerinin sorunlarını yönetmeyi, kendi alanları içinde kalmayı amaçlarken, diğer alanlardan da devletin bir parçası durumuna getirmektedir. Meslek kuruluşları kendi uzmanlık alanlarında o meslek mensupları tarafından kazanılmış bilgilerin büyük bir birimlikini saglıtmaktadır. Bu bilgi biriminin devlete ve hükümete aktarılması, topluma aktarılması ve üyelere aktarılması ayrı ayrı görülmekle beraber önemli bir işlevin değişik yanlarında, kanun hükümlünde kararname, meslek kuruluşlarının yapısal değişiklige uğratarken iki önemli noktayı ihmali tmış görülmektedir. Birincisi meslek kuruluşlarının toplumsal işlevlerine en azından gereksiz gö-

cinsel ilişkiye yoğunlukla dönütsür. Diğer kişilerin ilişkilerinde farklılıklar da yok diyemeyiz. Burada beleşçi tipler vardır ki, bunlar kafa çekmek, yemek yemek için (yabancı-Türk) birbirleriyle ilişki kurarak, onların sırtından geçinebilirler.”

Öğrenci kesim için “birahane olayı” böyle yorumlanmaktadır.

Ya çalışan ve bosta gezen gençlerin birahane-ye geliş nedeni nedir? Ayaküstü gel-geç tipi ug-rakların amacı ne? “Çalışıyoruz, iş çıkıştı otobüs, vapur, tren seferlerinin sakinliği saatte kadar bir-iki bira içiyoruz. Fazla maliyeti de yok” diyorlar. Ayni fikri paylaşan baskaları da o saatlerde buluyorlar mı? Kalabalık sivilin bu gençleri tüklemek, videodaki arabsk karması filmleri izleyenlerin ahalmaları oflamaları rahatsız etmiyor her nasılsa. Sayılmayacak kadar çok, kendilerine oldukça vahim gelen sorunları bahane ederek, birahaneler-

Amatör akşamcılar

den geçirince neler gözlenebilir? Pek birahane denilecek bir yerein Öğelliye ve hemen hemen

kesin. Ozunken yabancıların rafibedini ise, (kendi deyimlerle) koşan bir olumsuzluk olur. Dünyanın birtakım ülkelerde insanlar, birbirleriley burada gideri gibi, büyük bir kolaylıkla da oraya gitmeye başlar. Ulkelerinde bulunan arkadaşlarına kari, önemli notlarımları ilebilmeleri, bu olan ilişkilerini daha da kuvvetlendirebilir.

İrtkan insanın rahatlığı giriş çķızeze doğal olarak müzik de onlar or. Müzik ve yabancı imajı, Türklerin bir ortamda dinleyebilmek, kimisi işte iki örnek.

TIR ŞUFUR İkinci Türk kızı, İngiliz TIR şoförünün kocu bir sohbet etmişler. TIR şoförleri arasında bir gelenek var: her biri bir şefir olmak isteyenlerin birbirlerini tanıtmak ve birbirlerini sevmek için birbirlerine şefir adı vermek. Bu gelenek, TIR şoförleri arasında bir gelenek var: her biri bir şefir olmak isteyenlerin birbirlerini tanıtmak ve birbirlerini sevmek için birbirlerine şefir adı vermek.

“Neden birahane?” sorumuzu M...
...n söyle yanıtlandı:
“Türkiye ilk geldiğimde buraya
...aha önce bir çok arkadaşım buraya
...arla görüşebilmek, admına bırakıktı

İlmak, sevdığım ve kaliteli bulduğum
asından rahatça içebilmek için
tem burası kozmopolit bir yer.
Rahat ilişkiler kurulabiliyor, insa-
c yapılmıyor. Ben feminist tek T
üm, burada da rahatlıkla konuş-
Turk ve yabancılardan birahaneler arası
lkıların, ilgisini çektiğini söyleyorum
an o bize, "diger ülkelerde olduğu
Türkiye'de de biralar derece derece
231

- Günün her saatinde dolup dolup boşalan, kimi zaman ayak üstü bir-iki slşe, kimi zaman esfâr dağıtıp, kafayı çekmeye, güncel sorunlardan bir oranda kurtulma amacıyla olan bazı gençler kasalarca birbirä tüketmekte.
- Geçmiş yıllarda, dostları bir araya getiren, karşılıklı bilgi alışverişinin yapıldığı, isimleri edebiyat tarihimize yer almış kahveeler günümüzde yok olup, yerini birahanelere bırakmaktadır.

OMUT GENÇLİK
RASTIRMAKİ ARI GR

Yurdumuzda bira üretimine ne zaman başlanacağı kesin olarak bilinmemekle, Anadolu 862 tarihli "Müskevit Nizamnamesi" ile "aşırı" na vergi konulmuş olduğunu göre, bu bilgilere malumatın bu tarihlerde başlamış olduğunu söylebilir. Bu tarihten önce Avrupa'dan it edilmiş birer. Daha sonraki yıllarda, yine yabancı şirketler tarafından üretilmiş bir raka-

bira fabrikaları kurulmuş.
Ulusal sermaye ile, ilk bira fabrikası
"Ankara Gazi Orman Çiftliği Mülkürlüğü' 1951
yılından kurmuş, 39-40'lı yıllarda ise bu fabrikalar
Tekel Genel Müdürlüğü'nün tasarrufu
geçmiş.
1969 yılından itibaren fililen devreye giren
özel kesimle birlikte, bugün ülkemiz bira sektörünün
üretim kapasitesi 345-365 milyon litreye ulaşmıştır.

Ekonominin bunadımları halen üzerinde taşıyıcıdır. Bu da demekti ki, bir o kadar mıyon litre bira tüketiliyor.

Günlük her saatinde dolup dolup boşalan; 1
ii zaman ayak üstü bir-iki siye, kimi zamana
kadar dağıtın, kafavı çekme gence sorunları
yaradı. Birçok kişi, bir sektörde ayrılan milyonlar
arada lira doğru bir yarımın mudur? Neden bira iş
insanlarımız, özellikle gençlerimiz?

ÜĞRAK YERLERİ

an bir oranda kurtulma amacında olan bâ
şevenceler, kasalarca bira tüketimde. "Bir-iki
çay yuvarlayıp" kendinden, çevreden, olayla
an kaçıgilme amacı midir bira? Genel olara
kça budur denilemez. Çünkü, yerine, nice
ve konumuna göre değişimekte biraham
r. Nereye gidilirse gidilsin, gençlerin kendi d
ümlerileyle, "takıldıları" birahaneler özelli
nimde göre ayınlıyor. Sultanañmet eçkildigim
tantar gibi biten bu yerler dizî dizi karşımı
Çökküle dilâket eden 'Dedi' Dizi' Karşımı

"Rastlantıyla
yazar olunamaz"

kadarıyla şöyle aklarıyor:

“Biraptopuz - aslı oyuncunuz - mi geri çevirdi? Beş tane yazacaksun...” Piyasasında laf-ı güzafın geçerli olduğu bir yerde, yetenekli bir calışma ergeç bayrakları. Gerçekte, bununla aynı bir sey demek istemediğini belirtiyor. Çalışmalarını sürdürdüyor Ahmet Çakır ve 1982 yılında Akademi Kitabevi Hikâye Basın Ödülü kazanan Dostum ölümlü adlı yapıtıyla “kitap bir yazar” oluyor.

— Ahmed aşkhev futbolculuktan vazgeçmeye gitmek istemiyordu. Ama oğlunu kaybetmesi üzerine futbolu bırakıp, hukuk eğitimi alıp, hukukçu oldu. Oğlu da hukukçu. Oğlu hukukçu, oğlu hukukçu, oğlu hukukçu...”

den çizgisi anlatacak mı?

zantıda kaldı, rastlantıda yazar onunla konuşmayı askıya aldı. "Bir önceki epey uzun bir hayalazılı dönemi geçirdi. Dönüştü değıştiğiğini gösterebilmek için, inşaatı us- tası olan babamın yanında ameke olarak çalışmış- ya basıldırmış. Tabii bu hiç keyifli bir değildi. Ya- bir süre sonra 'değiştiğiğini göstermem' kada- önemini' diye düşündümeye başladım. Açılan bi- snav imdadına yetişti. 1974 yılında TRT'ye gir- dim. Yaşamımda bu bin dönüm noktası oldu. Bu- rada kurum içinden ve dışından yazarımda ve ötek- değerli insanlarla tanıştım, onlardan etkilenerek. Yüzlerce cittlik bir kitaplıkların formallatısız yarar- lanma olanağı buldum. 1974'ten sonra yaşamımda en önemli yeri 'okuma eylemi' aldı. Bu arada top oynuyordum. 1977'de Bahçelievler'den ay- rılma zorunluluğu doğdu, futbol bir bırakılamaz- gelmemize üzere yaşamından çıktı. Şimdi en bü- yük sıkıntılarımından biri de bu.

— Yani futbolun yerini yazdırık mı alıyor?

(Uzun uzun gülüklerin ardından konuşmaya baş- ladi Ahmet ağabey.)

— Söndü bu soruya sen beni öyle bir "of- sayı" da düşürürsun ki, yıllarca basın denten kır- tılmaz. Hayır, top oynamamayı sürdürseydim yine- yazar olurdum. Çünkü, bu işin çok sevdiğim kolektif nedenleri var. Gerçi buntarı kolayca anlaşılabile-cek ve anlatılabilse seyler değil ama, söz gelisi- likokulda ve ortaokulda daha ders yılının başını- da Türkçe kitaplarını baştan aşağı hatırlatmamın (elden geçirmenin) dileyim mi? diyorum, "hafız" lanıtanın deviyev canım" diyor bir arkadaş "vardı- ebet. Yanlış buntarı dattan uzun boylu ve derinlemesine ele alınması gerekken konular; ama su kada-

LİFİK AKDAG

İzinde onu açılmış kitap
çocuk kâğıtların arasında
yedi. Konuşma isteğimi
umuya başladı. "Bu ka-
yıdı, " diyorlu. Niçin kuzen
görmemişti ve sansürün her
kesin, yazardıklarını gör-
mek için bir razi oldu. (Kızınlığı,
kendisinin daha önce kendi
kaynaklamamıştı.) Konuşma
da kurcalamaya kalk-
mış da kendisini savunma-
nın konuşmaktan kaçın-
mak sözünü anımsatmakla
andan koruyan, düşman-
ınlık gelirimi."

"Gelişmeler"deki semti sa-
sanıftır ben de dige-
karsıya geldığımız. Ah
değişik bir ortamda bir
poliscolevis bugün Dostun
yazılı yaşamı adam at-
net ÇAKIR'in yazارlığı
yet gazetesinin ciddiyet
ini yayındı. (Hikâye-
nin buradan geldiği soy-
nekte deyip deyamadım, di-
ve dergilerde öykülerini
inceleme yazları çıktı.
daha da boyutlandırdı-
ğında sanır" adlı araştır-
maya almasıyla gördük.
ör ögrenme casabının so-
1981'de, adım bir der-
sində ödül alanlar ara-
KIR bu ödüllerini sor-
k bir ödüller" olarak ni-
mliklerin da uzun boylu
de değil. "Üzüntünün,
a çok çalışmak" di-
Sayın AZİZ Nesin'in bir
elbítisi olur anımsatabildi

OKINAWA EN

lirtmek için bir sey eklemem gerekmek saniyor. — Okul kitaplarını hatırlıme yıllar sonra nasıl yazdı? — İste, okuyorsun, etkileniyorsun, seviniyorsun, yüzüyor, doluyorsun. Sonra anlatmak istiyorsun, paylaşmak yani. Anlatıtorsun sozü olarak çevrediklerine filan. Yetmiyor. Ya da seni anlayamadıklarını düşünüyorsun. Erafında olup bittelerden etkileniyorsun, herhangi bir şeyi kalıcıyı sen. Buların anlama isteği duuyorsun. Bunun içinde bir baskaları var, “çunku karşı koymak istiyorsun, yazarıtan temelinde var bu...” Daha pek çok şey söylenebilir ama, galiba yazma serüvenim ölüтурan şireç böyle işliyor.

— Peki yazmaya başladıkten sonra yazarlığa giden yolda...

— Ha tamam bu çok önemli. Büyüük bir kâğıt sepeti çöp sepeti yani. O gerekli yazar olabilmek için, anladım mı? (Yüzüme bakıyorum) Yayınlannmış her yazının altında en az bir kâğıt sepeti dosusu yayınlanmamış yazıl bulunur. Gerçi ilk günler kıymazsan bunlara saklasın. “kuzgunu yavrusu...” hikayesi. Ama bir kaç yazın çıktıktan sonra, bular için uygun yerin çöp sepeti olduğunu seenin aklına bir yatar biraç. Sonra bir yazın daha çıkar, sonra bir kaç tanei yazılmaz, kızgınlıklar, kırıklıklar, üzüntüler, sevincer ve daha çok cahisler. Gereken yazara omarı karar verdiysen işi yürü, niteligi yüzünden etiketin bol olduğu bu ortamda rolacea etiketleniyorsun. “Bireyet”, “gerçek”, “fian gibi. Üzüm yollar bir toplumculuktur, toplumsalıktır...”

— Evet Ufuk, ne denemek istedığını anlıyorum. Bu konuda sayfaflar dolusu sey söylenebilir. Kisaca sunları söyleyeyim. Yazmakla çok insana ulaşmak istiyorsun. Burada toplumsallık için içine giriyor zaten. Daha sonra yazınınlaçına yazdırın toplumsallaşsıyor. Yani yazların toplumsal bir işlevinin bulunduğu tartışma götüremez bir gerçek. Ancak burada “ben toplumsal konular Işıyorum, bunun için önemliyim, değerliyim” kalpazanlığında sahnamek gerekir. Bir yazın herhangi bir konuya ele almakla değil, o konuya yazarlık sanatı boyutlarında isleyebilmekle değer kazanır. Bak deminden beri üzerinde konuşduğum konu ne? Yazarlık, yazar olabilmek. Yazar olabilmenin koşulu su ya da bu konuya yazmak değil. Öyle olsaydı, eline her ayakkabı sayasını alan kunduracı olurdu. Burada görüşüm çok net bir şekilde anlatacağım bir şey var:

Bütün yazıların tümü isteseler başka çok sey olabilecekleri halde bunlardan vazgeçip yazarlığı seçmemiştir. Bu ne kadar önemli ve değerli basıka bir sey olamayacak adamların da yazdır olma-ya kalkışması o denli tuhaf ve güllüntür... — Bir de yazınlanların yazılması toplumculukta ölçü olarak görürlüyör...

— Evet haklısun, ama gerçekte önemli olan yasadıklarımız yazmak değil, yazdıklarımızın yaşatılması...

— Peki ödül nasıl oluyor?... — Ha ödül konusu. Şimdi işte çok çalşıyorsun artuk çeşidi biçimlerde yazarlık kapılarını zorluyor. Genç bir yaz aralarak öndeği en elverişli fırsatlardan biri oluyor ödüldür. Ödüli verek kuruş sorumluluğunu gerektiği biçimde yerine getirirse kitabın filan çkyor. İki oluyor yani... — Onu demeyecektim. Ama önemli değil. Ödüller için başka şeyle söyleyenler, eleştirmiler falan. Hatta sen de kank bir ödül soz etmişsin... — Ödüller konusunda pek çok sey söyleyenler, yazılıyor, aksaklıklar filan eleştiyor. Buların birazı, bu işten bize yeni baslamış olmasından kaynaklanıyor saniyor. Sonra hem de gecelerken kurtulamamış bir topum olduğumuz yok. Sonra Mungan'ın bir çok yani. Bu konuda Murathan Mungan'ın bir ödül kazandıktan sonraki sözlerini anımsıyorum: “Birkaç ödül kazandıktan sonra ben de ödüllerle karşı olaçagım”. Saniyorum kucuk bir saka yapmak için söylemedi. Mungan bu sözü.

sonuçtan toplum sizler, bizler hiç mi sorumluluğumuz? —

Her gün gazetelerde, evden kaçan gençleri okuruz. Acaba bu gençler sadice canları sıkıldığı için mi evden kaçıyorlar? Yoksa bu siz, acımasız aileler, analar, babalar olamaz mı? Karşılışmak surunda bırakıldıkları, yaşam koşulları, daha kötüsü bu yaşama onları zorlayanlar olamaz mı? İşte bunlar hatalı atılımdan hentiz eğitimimizi tamamlayamadık karşılaşımıza sorunlardan birkac, sizce bunlar küçük birer sorun olamaz. Ama yine de bu sorunları bildiği halde, tam olarak yaşayamadı için gençlere kızan büyüğümüz var.

Aile toplumlarınında “bizim oğlan ne üniversitede yazar olabilir?” diye soruyor. Buna ne yapacağım bilmiyorum” diyerek biraz caresizlik, biraz siten, biraz da kızgınlık dolu sozleri oğluna yönelik, sonra da hafifçe eğilip “hiç umudum yok bu çocuktan” diyebilen bir sürü örtür acıcar! Başına gelmeyecektir. Gençlerin en çok yaradına, destegi ve büyüklerin güvenine ihtiyaci olduğunu çağların da, onlardan bunu esigemek hiç de doğru değil. Bunu genç tizerinde pek çok olumsuz etkileri görülecektir. Böyle bir davranışla karşılaştırmak kendine olan öz güvenini yitirecek. İçindeki çalşma ve yaratabilecekleri sönecek, ergeini unutacak.

Bu sonuçtan etkilenen yalnız arkadaşımız olmayacaktır. Bilmenden bu sonucun hazırlannmasında yardımci olan ailesi de etkilemektedir. Hiç istenmemeyen, hep kaçan ve olmasına için çalışılan sonuc kendiliğinden doğacaktır.

Yani toplum carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi Kızılkirmak, Çigli-İZMİR

Günümüzde carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi

Söz hakkı istiyoruz

İşte, öylelikle hayatımıza kavuşuyoruz. Bir kabulleneler artık gençler de söz hakkı verilmeli gereğini. Bakın çevrenizdeki gençlere hibrit tembele benziyor mu? Elbette biraz pürtülüyor. Fakat onların bugüne kadar yaptıklarına, yapmak istediklerine ve yapmaları gerekenlere bir bakın, işte bunu gördüğünüze devam edebilmek için, kiralık ev sahibinin yapabileceğini en doğru hareketlerden biri midir?

Pek çoğu henüz genclik çağlarında kendilerine kurulan birçok tuzakla bir oyunla karşılaşırlar. İplerinden bazları kimseden yardım görmedikleri için bu güçlüklerin karşısındadır. Öyleye nye böyle olduğunu düşünüp kazanın, sonuca uyusurcu madde alışkanlığı kazanır. Herkesin harıl harıl çalıştığı bir devirde, bizi bekleyen yığın soruna karşı görev alacağız. Bu gerçek bütün açılkılarla karşılaştıracak. İçindeki çalşma ve yaratabilecekleri sönecek, ergeini unutacak.

Görüyor musunuz nasıl uğrasıyorsun? Liseyi bitirip, üniversitede girmek ve bir meslek sahibi olmak, hayatı atılmak istiyorsun. Başımıza gelecekler konusunda, bize söylemenlerden başka hiçbir bilgimiz olmayan havası mücadele edeceğiz.

Az şey mi bu? Herkesin harıl harıl çalıştığı bir devirde, bizi bekleyen yığın soruna karşı görev alacağız. Bu gerçek bütün açılkılarla karşılaştıracak. İçindeki çalşma ve yaratabilecekleri sönecek, ergeini unutacak.

Bir sayıdan sonra acaba ne kadar kalıplastık diye sormamızda yarar var. Bir bölüm sizerde de düşündürdüğün biliyorum, ama yazmadan da edemedim. Küçük bir öneride bulumak istiyorum, okuyucuların tümü sana gönül vermiş olanlar; büyük bir kesimi de amator yada profesyonel olarak sanati ugara edinmişlerdir. Önerim, amatör okuyucuların çabalaları, karikatür, şiir vs. “okur ilişkileri” köşesinin bir kesimi de yayınıansa ve yine amatör eleştirmenlerce bu ürünler değerlendirilirse. Ne dersiniz? Saygılarımla.

Bir öneri

İlkemiz daha iyiye doğru gitmek olmalı...

Her sayıdan sonra acaba ne kadar kalıplastık diye sormamızda yarar var. Bir bölüm sizerde de düşündürdüğün biliyorum, ama yazmadan da edemedim. Küçük bir öneride bulumak istiyorum, okuyucuların tümü sana gönül vermiş olanlar; büyük bir kesimi de amator yada profesyonel olarak sanati ugara edinmişlerdir. Önerim, amatör okuyucuların çabalaları, karikatür, şiir vs. “okur ilişkileri” köşesinin bir kesimi de yayınıansa ve yine amatör eleştirmenlerce bu ürünler değerlendirilirse. Ne dersiniz? Saygılarımla.

Günümüzde carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi

Yeni Oblomovizm

görünür bizi. Sabah dokuzda isba-saat besté paydos yapsın. Günün kalan bölümünü yollarda vs. geçirin. Evinde televisorla içlerde yatağına yatar. Günün yorgunluğunun sekiz-on saatlik bir uykü ile atırmaya çalışır. Görüleceği gibi yeni-oblomovizmin en belirgin Özelliği bedensel eylemlerde değil. Mevcut koşullarda bunun maddi temeli olmadığından- dünsülsel uretkenlikte kendiini gösterir. Günükün maşet derdi içerisinde kendisi ve en tüketil tanımı ile alesini ilgilendiren dar olaylar çerçevesinde düsnür, sorunu ve sorunları tekil, bütünden bağımız siz sonuçlandırmaya çabalalar. “Koşeyi dönmeye,” “hayauum kurarma” manşığı ile piyanolar, loto ve totolär. Şimdî de bingo var-temel düşümme iskeletini oluşturur. Jock'un vasiyetnamesi, Mary'nin engin yurekliği (1) reddedil Zeki Muren'ın engin yurekliği (1) ile, Hırkink, Handan vb. fotoromanlar, Gönü'l-Güzün-Meral abilar, gönü'l postaları arabesk filmler, birahaneler, “hareketli”, yaşamın oluşturur insanımız. Tüm bu ko-şullandırmalar karşısında beyaz bayrağı çekenler insanın “düşün bir hayvan” olduğunu kazanması.

Dünyada ve ülkede gelişen olaylar ve bunalımların yorumları, yani bireylerin “dütsünme” etmelerini, bizi de bireylerin yarın birakmamalarını, bizim de birliğimizi ve düşüncemizi ve düşünebileceğimizi kabul etmemelerini, bizi birazlık anlayamamızın dileyerek beraber çözümlümlerini istiyoruz.

Kısaçca biz gençler, söz hakkı istiyoruz.

Cetin KIZILIRMAK
Büyük Çigli-İZMİR

Aydın olma yolundayız

Günümüzde bir çok genç pek nadenden dolayı, özellikle hayatına iradesini körükten düşündürmek istiyor. Bir hocama yorumu aktı olan küçük bir soru için odasında rahatsız etmek zorunda kaldı. O anda çok işi olduğunu, sorumu cevaplamayacağım belitti. Söyləşis tarzı bundan sonra da yardım kazanabilemek için okuyorum. Toplumumuza uygulamam ise dönemin başını sınıfta girer girmez suçlu olmamı gönçürlerini karacagım belitti. Neden okumak istemiyorum? Bizler bir çok genç böylesine engelleniyor? Aydin olunca bir çok kişi ona yolda ilerleyen gençlerdir. Ve sizin yarısından cogunun gönçürlerini karacagım belitti! soylediği de oldu. Neden okumak istemiyorum? Birkac tutarlı eğitmenin, bir takım kuralların içine sıkıştırılmıştır. Nitelik basardım da... Ama havalı kırkıltına igradığımı da itiraf etmemiyim.

Sürekli sözümüzde ve konuşmadı ortamın gerektirdiğine özgü olmayı düşledim. Ben gerek sırıtlı gerekse hocamla yüzüme konuşup retiligine inancım sızı. Üniversitede okumamı, arastırıpmamı, herhangi bir sorunum olduğunu, arastırıpmamı, herhangi bir konumda yarın bir yarın istemiyorsam, “aydin olma yoldayız” diyenmen. Gözlerimizle içen değerlendirmelerimizde göre, hiebirimizdeki üçerlerin üyesiyle illetismi kürmus değil. Kuşkusuz bunun söylemleri özetlemek isteyelim. Ama ona-

Ben su anda benim gibi carpan bir çok gençin, bir takım kuralların içine sıkıştırılmıştır. Nitelik basardım da... Ama havalı kırkıltına igradığımı da itiraf etmemiyim.

“Birkaç ödül kazandıktan sonra ben de ödüllerle karşı olaçagım”. Saniyorum kucuk bir saka yapmak için söylemedi. Mungan bu sözü.

Sait SüNCAN
Pangaltı/İST

Anlamıyorlar, anlatamıyorlar bir türlü. Bir kabulleneler artık gençler de söz hakkı verilmeli gereğini. Bakın çevrenizdeki gençlere hibrit tembele benziyor mu? Elbette biraz pürtülüyor. Fakat onların bugüne kadar yaptıklarına, yapmak istediklerine ve yapmaları gerekenlere bir bakın, işte bunu gördüğünüze devam edebilmek için, kiralık ev sahibinin yapabileceğini en doğru hareketlerden biri midir?

Pek çoğu henüz genclik çağlarında kendilerine kurulan birçok tuzakla bir oyunla karşılaşırlar. İplerinden bazları kimseden yardım görmedikleri için bu güçlüklerin karşısındadır. Öyleye nye böyle olduğunu düşünüp kazanın, sonuca uyusurcu madde alışkanlığını kazanır. Herkesin harıl harıl çalıştığı bir devirde, bizi bekleyen yığın soruna karşı görev alacağız. Bu gerçek bütün açılkılarla karşılaştıracak. İçindeki çalşma ve yaratabilecekleri sönecek, ergeini unutacak.

Bir sayıdan sonra acaba ne kadar kalıplastık diye sormamızda yarar var. Bir bölüm sizerde de düşündürdüğün biliyorum, ama yazmadan da edemedim. Küçük bir öneride bulumak istiyorum, okuyucuların tümü sana gönül vermiş olanlar; büyük bir kesimi de amator yada profesyonel olarak sanati ugara edinmişlerdir. Önerim, amatör okuyucuların çabalaları, karikatür, şiir vs. “okur ilişkileri” köşesinin bir kesimi de yayınıansa ve yine amatör eleştirmenlerce bu ürünler değerlendirilirse. Ne dersiniz? Saygılarımla.

Bir öneri

İlkemiz daha iyiye doğru gitmek olmalı...

Her sayıdan sonra acaba ne kadar kalıplastık diye sormamızda yarar var. Bir bölüm sizerde de düşündürdüğün biliyorum, ama yazmadan da edemedim. Küçük bir öneride bulumak istiyorum, okuyucuların tümü sana gönül vermiş olanlar; büyük bir kesimi de amator yada profesyonel olarak sanati ugara edinmişlerdir. Önerim, amatör okuyucuların çabalaları, karikatür, şiir vs. “okur ilişkileri” köşesinin bir kesimi de yayınıansa ve yine amatör eleştirmenlerce bu ürünler değerlendirilirse. Ne dersiniz? Saygılarımla.

Günümüzde carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi

Günümüzde carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi

Günümüzde carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi

Günümüzde carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi

Günümüzde carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi

Günümüzde carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi

Günümüzde carpien kilan biraz da bu abartılı ve hicievi anlatıtmadır bence. “Oblomovizm” diye nitelendirilen bu yaşam biçiminin billurlastığı böyle birini belki çok zor gösterebiliriz, ama, ote yandan cevremizi saran “yeni çağdaş”, Oblomovlar, asıl tehliki olanlardır. Günümüzde tek bir işte çalışmamız yasağı samo sürdürmeye artık yetmediği göz önüne alınır, rahat kampesinde uzanıp bütün gün uyuşakalmak dahi de rastlanacak bir şeyle olarak karışmaz karışımıza. İşte tam da bu ayrimda karşımıza yeni-oblomovizm çıkar. Yeni-Oblomov, aslında çalışkan biri gibi

Tüm bilimler etkileyen Sibernetik

Dr. TOYGAR AKMAN

Sibernetik biliminin, ortaya koyduğu "karsılıklı bilgi alı- verisi ile denge kurma" ve "iletilen bilgilerin kontrol ve ayarlaması ile kendiliğinden yönetim" durumları, hizla tüm bilim alanlarında uygulanabilmiş ve boyalı de yeryeni bilim dalları ortaya çıkmıştır.

Onceleri, "Elektronik hesap makineleri" (Calculation Machines) ve "Elektronik Uygalamaları" biçiminde gelişmeye başlayan, yeni bilim ve teknoloji, mühendislik bilimlerinden hızla tip bilimlerine atlamıştır. İngiliz Nöroloji Uzmanı Dr. Grey Walter, "İşki ile bilgi alı-verisi kurarak, kendi kendini yöneten" türki "İşki Kaplumbagası" makinasını yapmış; bir başka İngiliz Nöroloji profesörü Dr. Ross Ashby ise, "kendi kendine denge kurarak sistemlerini düzenleyen" çok ünlü "Homeostat" öylesine ilginç bir biçimde çalışıyordu ki, akım geçen yollardan herhangi biri kapattığı ya da kırık bozulduğunda, diğer akım yollarından "bilgi alı-verisi" ni sürdürdüyor ve yendi "denge ayarlaması" yapıyordu. Bu dumur Profesörü Ashby'nin, öğrencilerinin, son akım geçen yolu parçalayıp tahrif etmelerine dek sürüyordu. Sonibre parçalamına, makinenin çalşması duruyordu. Prof. Ashby'nin deyimi ile, "İste, ancak o zaman 'Homeostat' ölmüş oluyordu."

Dr. Grey Walter'in, "İşki ile haberleşerek belirli davranışlarda bulunan" ve adına "İşki Kaplumbagası" denilen ilginç bir makinenin esası: "İşki bulunca ona yönelme" ve "İşki ile doryunca ondan kaçma" idi! Makine ne rede "İşki kaynağı" bulursa ona doğru yürüyordu. Ancak, "Fazla işkadan etkilenen", tekerleklerinin bağlı olduğu reflektörler, bu kez hızla işkandan kaçıyordu. Bu durum ise, tam bir "0-1" biçiminde cereyan eden "Bilgi Alı-Verisi ile Yönetim" kasası "Sibernetik" demekti.

Aşağıda Dr. Grey Walter'in bu ilginç makinesinin, resmi görülmektedir. Dr. Grey Walter'in bu çalışma, Sibernetik Biliminin (resim 1) top alanında ugulamasına ilişkin, ilk ilginç örnek olmuştur.

Profesör Ross Ashby ise konuyu biraz daha genişlendirmektedir. "Çeşitli Sistemler arasında elektrik akımları ile bilgi alı-verisi kurma" ve bu "sistemlerin birbirlerini dengeleyebilmesi" üzerinde çalışmalara girmiştir. Sistemler, öylesine birbirleri ile "haberleşecek" biçimde bağlamıştı. (A), (B) ve (C) olarak gösterilen üç "ana sistem" den birinde bir değişim olduunda, bu değişiklik, doğrudan doğruya bağlı olduğu, diğer

Eğer canlılık "bilgi alıverisi kurarak denge sağlayabilmel" ise, o zaman "sinir sistemi mimizde bir tıkanıklık olduğunu" "qua" anda" bu "tıkanıklık durumu sürdürür". di. Yada aynı "sinir sisteminin işleyisi", daha da ayrıntılı olarak "makinelere uygulanarak" makinelerin "canlı bir varlık gibi hareket etmeleri", sağlanabilir...

ren yepyen bilim dahinda ise, "insannın psikojik davranışları"nın tümü yeni baştan ele alınarak değerlendiriliyordu. Psiko-Sibernetik adımı, yeni bir ad ve kavram olarak, ilk kez kullanan Dr. Maxwell Maltz, bunanın, nasıl bulduğunu şöyle belirtmektedir:

"...insan beynini, sinir sistemini, Sibernetik esaslara uygun olarak, bir "Servo-Mekanizm" biçiminde düşündürmüştür, insan davranışlarının nedenerini anlamakta, yeni bir görüşe (yeni bir kavrama) varıyoruz. Ben, bu yeni kavramı, sibernefic esastarının, insan beynine uygulanması olarak, "Psiko-Sibernetik" biçiminde tanımlamayı uygun buldum. Tekrar etmem gerekiyor: "Psiko-Sibernetik": "İnsan bir makinedir!" demiyorum. Bundan da ötede, "insanın, kendisinin kullandığı, bir makine yapısına sahip olduğunu!" tanımlıyorum (3).

Psiko-Sibernetik bilimi gelişirken, yeni bir bilim dahda kendiliğinden ortaya çıktı (4).

Sibernetik, biyo-bilimlerinden sosyalbilimler alanına da hızla giriyor ve Sosyo-Sibernetik adı altında yeni bir bilim dahası suyordu. Bu yeni bilim dahı da, "kisi" ile "toplum" arasındaki "ilişki"nin, ne tür "bilgi alı-verisi" ile saglandığını araştırıyor ve "haberleşme"nin kesildiği ya da "hatalı bilgi iletimi" oldugu anda, meydana gelen olayları değerlendirmeye çalışıyordu.

Bunun yanı sıra hukuksal-sibernetik adı alındı, önceki "Kanun ve içtihadları toplayıp devreye getirmeye başlayan yepen bilim dahı, önceki "Kanun ve içtihadları toplayıp devreye getirmeye makinesi" biçiminde baslayan çalışmalar, "Yargı makinelerinin yapılmasına yardımieraç"çıbalyordu.

Yargı makineleri!

...Akıl alacak bir şey mi bu?.. Elektronik bir genç insan etkili bir abluğa altına almış, her türlü olumlu gelişmeden uzak, düşündürmeyen, pinekkeyen, sorumsuz bir görünüm içinde, sapık ve toplumsal yanımızdan uzak bir kültürün etkisi altındadır.

ADINI SIZ KOYUN
İste kültür yapınız. Adını siz koyun. Buna isten "Piyanço Kültürü", isten

"Piyanço Kültürü" yapın. İstediğiniz gibi, her türlü olumlu gelişmeden uzak, düşündürmeyen, pinekkeyen, sorumsuz bir görünüm içinde, sapık ve toplumsal yanımızdan uzak bir kültürün etkisi altındadır.

KENAN AKÇAY
Enç insan, içinde yaşadığı, büyüdü-

Gü, geliştiği çevrenin doğal, toplum-

sal, ekonomik ve kültürel koşulların

isimize iki saatte gidip patronunuza dura-

ra, çeksün, şıksı soldan" diye bağırğıını ve

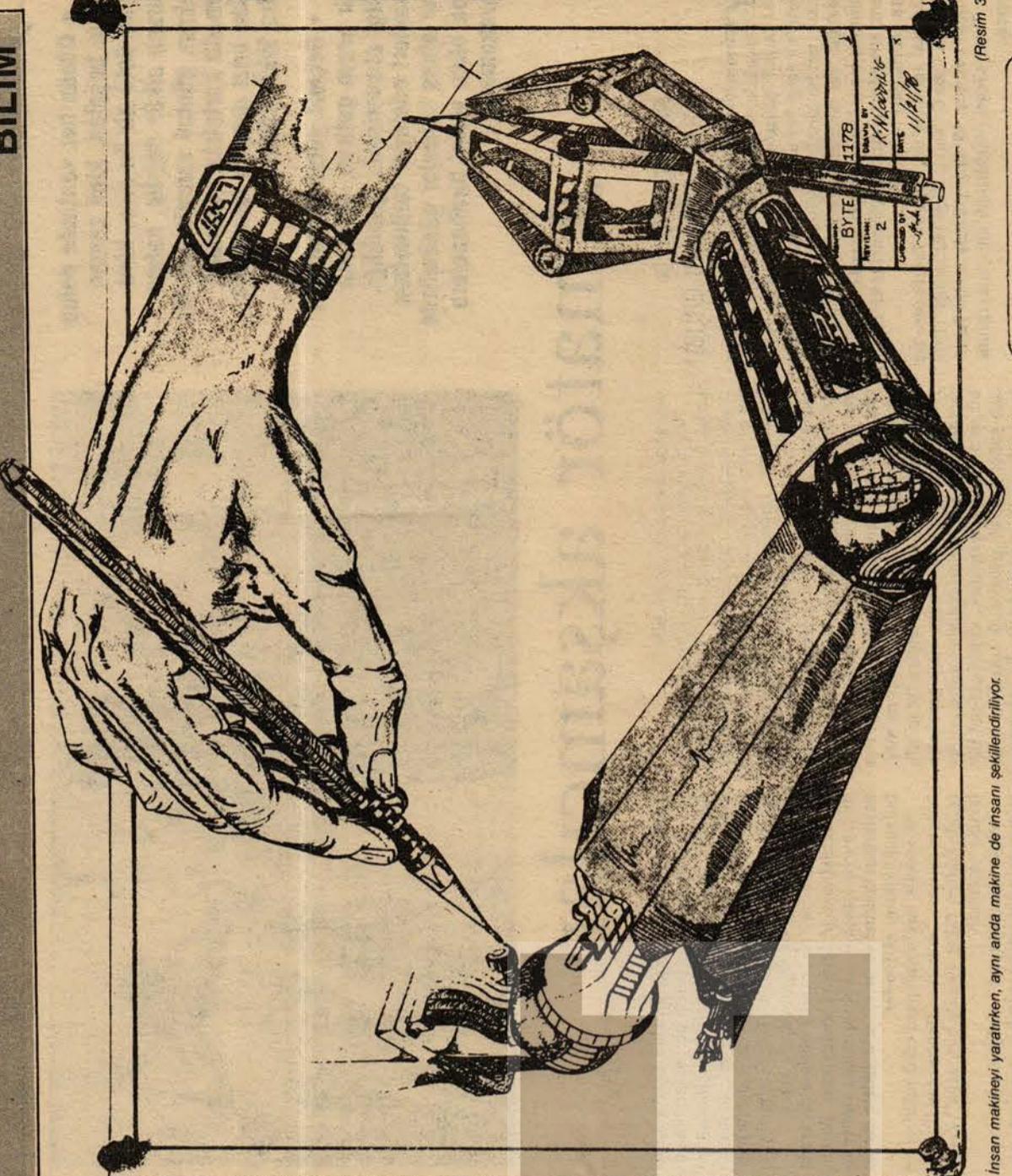
kolundan tutulup dışarı atıldığını his-

sedersiniz. O on yaşındaki mini mini yavrular, insanların, kadın - erkek iliş-

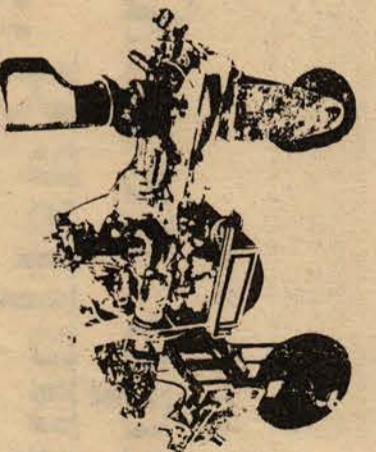
ki, her türlü olumlu gelişmeden uzak,

yapan bir genç insan kalabalığı oluşmuş tur. Bunun tek sorumlusu genc insanla-

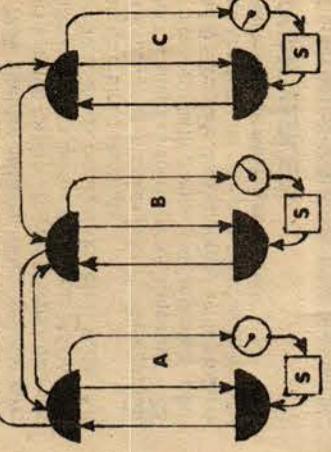
ra, fakir insanlara umut sunma

(Resim 1)

(Resim 2)

(Resim 3)

EĞİTİM

Piyango Kültürü

çeksün, şıksı soldan" diye bağırğıını ve

fırça yemeyeceksiniz. İşiniz olacak, evi-

niz olacak, altınıza bir araba olacak.

Acaba BMV mi olsa, Renault mu olsa?

bir karar bulamamıştık. Biz de karar gör-
mek için birlikte I. Sube'ye gitmiştık."

"İlk gidişti bu. Boyuna gitik sonra-
n..."

le karşılanışlardı bizi. Karan gösternmek is-
terediler. Anna o sırada Emniyet Müdü-
lüğü, müfettişler tarafından denetlendiği
mükem, bir olay da çikarmak istemediler. Ka-
ran içerdin getirip, okudular uzaktan.. Bes
altı satırlık bir yazdı. Bu. Başını uzaçip bak-
mışım; en alta lışları Bakam adna Müs-
teşar'ın imzası vardı. Daha fazlasını görebil-
mek için basımı biraz daha uzatınca bir
omuzla uzaklaştırmıştı beni. İste onsayı çi-
karabildiğimiz "Yürüyüş" dergisi böylece,
bir bakın emriyle kapagıldı.

"Ne dersin, gene sen sahibi, ben de sorum-
lu müdürü olsak, çıkaralım mı Yürüyüş der-
gisini?"

Rifat Ilgaz'ın bu sorusuna "başka dergi-
ler var", diye olumlu yanıt vermemişi Ömer
Faruk, (Türk Solu Dergisi, "Ömer Faruk
Toprak'a Konuştu", Rifat Ilgaz)

Ömer Faruk, Ilgaz'la yaptığı konuşmada
dört kitap üzerinde çalıştığını söylemişti:
"Birincisi otobiografik bir günlük...
Bunda 1940-1960 döneminin serüveni var.
Ikincisi 'Baca' adını taşıyan bir şiir ki-
tabı.. Bunda Anadolu'nun issız bir köyün-
de, bir kerpiç kulübünün bacasından esinle-
nek yazdığını şirler...

Üçüncüüsü "Edebiyat Kavgamız" adını
verdiğim deneme ve eleştiri yazılarını top-
layan bir kitap olacak... Dördüncüüsü ise, bir hikâye kitabı.. Gerçi
şimdije kadar üç hikâyeden başka rayınla-
madım. Ama bir kitab dolduracak hikâyem
var."

Rifat Ilgaz'ın Toprak'la yaptığı konușma-
nın giriş bölümünü söyleydi:
"Bostancı'da.. Şenesevlerde... Bahçe
içinde çiçekler, sarmasıklar, hamamelileri ara-
sında bir.. bir.. diliim varmamıştır. Faruk
bir villa! Neden mi diliim varmamıştır? Faruk
çuguma çok görürler diye, bu tek kath yu-
vayı..."

Ve konuşmanın sonunda, Ömer Faruk
sonra Rifat Ilgaz, yazısını söylemekten
erdiriyor:

"Bu dört kitap için sana candan başarı-
lar Farukçugum!.. Seninle şu sarmasıkların
altern birkaç kadehlik içiriz bir gün, yav-
çakal!"

Neyazık ki ne Toprak bu kitapları ayrı ay-
rı yayılmamaya fırsat buldu, ne de Rifat bah-
çe içindeki çiçekler, sarmasıklar, hamameleli-
ri içebildi. Çünkü Faruk 20 Ağustos 1979
Çarşamba günü hayata gözlerini yundu. 22
Ocakta toprağa verildi. Çocuğu olmamış
anna, bes şiir kitabı, iki romanı, iki öykü ki-
تابı yayımlanmış ve yüzlerce şiiri, denemesi,
eleştiri, makalesi, ami yazısı dergilerde ga-
zeteerde kalınmıştı. Vefal eşi Füruz Toprak
rak da her yıl onu Ömer Faruk Toprak Ödü-
lü'nü kazananlar arasında en taze anıtlarla ve
dost gözüyle yasatmayı başarıyor.

★ ★ ★
1972'nin sonlarıydı. Bir süre önce geçir-
diği kalp krizi, onu seveneri bir hayatı üzüm-
tü. Bir şiir yazmıştı bu kriz üzerine. Yurdu-
num çalışkan insanların kederine ortak ol-
maya bilerek... Bunu da şu dizerlerinde
belirtiyordu:

ULKU DEMİRTEPE

Fotoğraflar: Nazım Tinuroğlu

12. Dünya Soroptimistler Kongresi dört
gün süren çalışma ve gezi program-
ları bininden sonra 28 Temmuz, Per-
şembe günü sona erdi. Dünyanın dört buca-
ğındaki 74 ülkeden, 1300 kadın katıldığı
kongrenin Türkiye de yapılmasını gerçekles-
tirilen Sadun Katipoğlu nu kutlamak gereklidir.
Türkiye'nin dış tanumun yeterince yapıla-
ğındığı bir aşamada bu gerçekte önemlidir.
Bu olay, Yasadıkları toplumlarda üst düzeyde
görevler elde etmiş, gezip görme meraklıları
görevidir. "Ben bir İngilizim. Uyesi oldum
gum toplumun özelliklerinden kendimi so-
nra yaratacağım potansiyel azımsanmamalıdır.

Bu dört gün süresince, Atatürk Kültür
Merkezi'nin salonları ilginç görüntülere sah-
ne oldu. Kendi parasal olanaklarıyla kong-
reye kaulan delegelerin yaş ortalaması altmış
yılardır. Toplumumuzda genellikle kadınların umunu eleyp elgeğini duvara
astığı artık cennete yer kapabilmek için ha-
zırlıklarını yoğunlaştırdıktı yaşta olan bu
kadınların yaşam tutkuları, çevreye karşı il-
gileri, gezip görme meraklılarının hâlâ dıppi-
ri olması izlenmeye değerdi. Çok yaşlı kadın-
ların yansısı, tekerlekli iskemelerinde do-
lasalar da gözle çarpıyordu.

Aralarında Simone Veil gibi dün yacea un-
lu kadınların da olduğu delegelerden konu-
şabildikleriniz İstanbul'u ve Türk insanını
sevdiklerini söylediler. Ama bu, boyali ba-
şında hergün bir örneğine rastlanan "Tür-
kçe" bir hikâye kitabı.. Gerçi
Dördüncüüsü ise, bir hikâye kitabı.. Gerçi
bir villa! Neden mi diliim varmamıştır? Faruk
çuguma çok görürler diye, bu tek kath yu-
vayı..."

Aradığınız soruya yanıt vermem gerekmektedir. "Biz somur" gibi de-
sinde onu alabildiğine inkti. Derneğine po-
litika karışımına karşı, "Somur" gibi de-
sinde onu alabildiğine inkti. Derneğine po-
litika karışımına karşı, "Somur" gibi de-
sinde onu alabildiğine inkti. Derneğine po-

litika karışımına karşı, "Somur" gibi de-
sinde onu alabildiğine inkti. Derneğine po-
litika karışımına karşı, "Somur" gibi de-
sinde onu alabildiğine inkti. Derneğine po-

Soroptimistlerin düzgün organizasyonu, cania başla çalışmalari ve iyi evsahiplikleri, sayesinde yabancı delegeler Türkiye'den hoş-
nut olarak ayrıldılar. Ancak bu arada sıp-
sırı bir aksaklı göze batmayacak gibi de-
ğerlere, "Birinci" otobiografik bir günlük..
Birinci otobiografik bir günlüğüne de-
ğerlendirmek istedim. İngilizler yardımını
gum toplumun özelliklerinden kendimi so-
nra yaratacağım potansiyel azımsanmamalıdır.
Turkler -tabii ki ancak tandoğanlarmdan edin-
diğim izlenime göre - çok sıkıclar ve yardım-
nıcı görev olarak değil severek yapıyorlar",
yuttayacak değilim. Ingilizler yardımını so-
nra yaratacağım potansiyel azımsanmamalıdır.
değer harikuladı bir Kent. Ülkeme döndü-
ğündede yapacağım ilk is televizyonda İstan-
bul'u tanıtmak olacaktı. Bence ülkenin ta-
minamasının nedeni, tantumun halklar du-
zeyinde yapılmamasıdır." İngiliz ve Türk
toplumlarının karakteristik özelliklerine de-
ğerlendirmek istedim. İngilizler yardımını so-
nra yaratacağım potansiyel azımsanmamalıdır.

Soroptimistlerin düzgün organizasyonu, cania başla çalışmalari ve iyi evsahiplikleri, sayesinde yabancı delegeler Türkiye'den hoş-
nut olarak ayrıldılar. Ancak bu arada sıp-
sırı bir aksaklı göze batmayacak gibi de-
ğerlere, "Birinci" otobiografik bir günlüğüne de-
ğerlendirmek istedim. İngilizler yardımını so-
nra yaratacağım potansiyel azımsanmamalıdır.
Turkler -tabii ki ancak tandoğanlarmdan edin-
diğim izlenime göre - çok sıkıclar ve yardım-
nıcı görev olarak değil severek yapıyorlar",
yuttayacak değilim. Ingilizler yardımını so-
nra yaratacağım potansiyel azımsanmamalıdır.
değer harikuladı bir Kent. Ülkeme döndü-
ğündede yapacağım ilk is televizyonda İstan-
bul'u tanıtmak olacaktı. Bence ülkenin ta-
minamasının nedeni, tantumun halklar du-
zeyinde yapılmamasıdır." İngiliz ve Türk
toplumlarının karakteristik özelliklerine de-
ğerlendirmek istedim. İngilizler yardımını so-
nra yaratacağım potansiyel azımsanmamalıdır.

12. Uluslararası Soroptimistler Kongresinin Is-
tanbul'da yapılması kararında etkili
ol oynayan Sadun Katipoğlu, Soroptimistler Av-
rupa Federasyonu Başkanı. Ekonomi eğitimi go-
rulmuş bir kadın, her yana Ekonomik
ve Sosyal Etüller Konferans Heyeti'nde yönelik
bir Kadınlardır. Türkiye'deki Soroptimist et-
kinliği konusunda hılgı edinmek amacıyla Sadun
Katipoğlu 'ya bir söyleşi yaptı.

Sayın Katipoğlu, bu derneğe katılma ne-
denini ve nasıl katkıdağını anlatır
misiniz?

Biraz da mizacım gereği, sosyal hizmet verme-
ye ve özellikle kadın kuruşlaşlarında çalışmaya karşı
hep bir eğitim duymusundur. Çeşitli olanakları el-
lara hizmet vermemi görev savuyor. Bir baka-
ma kondisyon borchu görev savuyor. Soroptimist olman
bir rastlantı sonucudur. Boğaziçi Soroptimist Kulü-
bü'nün kurucusu Belkis Eli çalşanlarına katılmış
mı önerdi ve katıldım. Derneğine aileleri öncelikle
olmak teorik geliyor. Soroptimistliğin ulus-
lararası platformu ile öncümü kavramam 1972 yu-
lubun bulur. 1972 yılı Gültape Toplum Eğitim Mer-
kezi'ni açılış yıldır. Eğitim Merkezi'nin açılışı
içinde çok teorik geliyor. Soroptimistliğin ulus-
lararası platformu ile öncümü kavramam 1972 yu-
lubun bulur. 1967 yılında Berrat Ün-
iversitye bize aktardıkları izlenimleri gerçek-
ten nesnel ve candardı. Örneğin İngiltere-
de ITV'nin bölgesel televizyonunda yöneti-
ci olan Patricia Sloman bakın ne diyor: "Bu
ülkede Mütadele" projesini gündeme getirmiş ve So-
roptimist Avrupa Federasyonu'nun konuya ilgisi-
ni çekmiş. Böylece Gültape Toplum Eğitim Mer-
kezi.. Mili Eğitim Bakanlığının ve Unesco'nun
yardımlarıyla kurulmuş oldu. 1972 yılında Ulus-
lararası Soroptimistler Yöneticim Kurulu'nun Türk-
lum Eğitim Merkezi'nin açılışı da bu tarife rast-

Bildiğim kadaryla Soroptimist olmanın in-
kosulu meslek sahibi olmak, ayrıca meslekde
başarı elde etmisi olmak. Başarı görece bir
kavram. Başarının kriteri nedir? Bir kriter,
yönetim odaklıdır. Aranın arası
yönetici statüsü midür?

Üye olacak kişi, kendi datunda hızmet vere-
bileceğini kanıtlaması ve toplumda saygılıca
yönetim odaklıdır. Üyeleriniz arası
sözleşmeye vecihdir. Aynı zamanda bir kriter, her meslek datunda
göre kılınır. Başarı elde etmisi olmak. Başarı görece bir
kavram. Başarının kriteri nedir? Bir kriter,
yönetim odaklıdır. Aranın arası
yönetici statüsü midür?

Üye olacak kişi, kendi datunda hızmet vere-
bileceğini kanıtlaması ve saygılıca
yönetim odaklıdır. Aranın arası
yönetici statüsü midür?

Kadının statüsünün yükseltilmesi gibi bir
amaçınız var. Bu yapınızla, tabandaki ka-
dının statüsünün yükseltilmesi amacınızı
nasıl gerçekleştirmeyi düşünüyorsunuz?

Tanıtı ki üyeler arasında bir dayanışma olacak. Kadının statüsünün yükseltilmesiyle ilgili uygula-
malar her toplumda, toplum yapısına uygun olarak
toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüplerimizde
toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının durumunu du-
zeltmeye çalışıyoruz. Bir baba grubu olma-
yaçıkları, kadınlarla görüşüyor. Bir Türkçe'de, külüp-
lerimizde toplantılar düzenleyerek kadının durumu ile ilgili
gelismeleri açıklayarak, tartışmalara yar-
ıştı. Uygulamalarımızla kadının

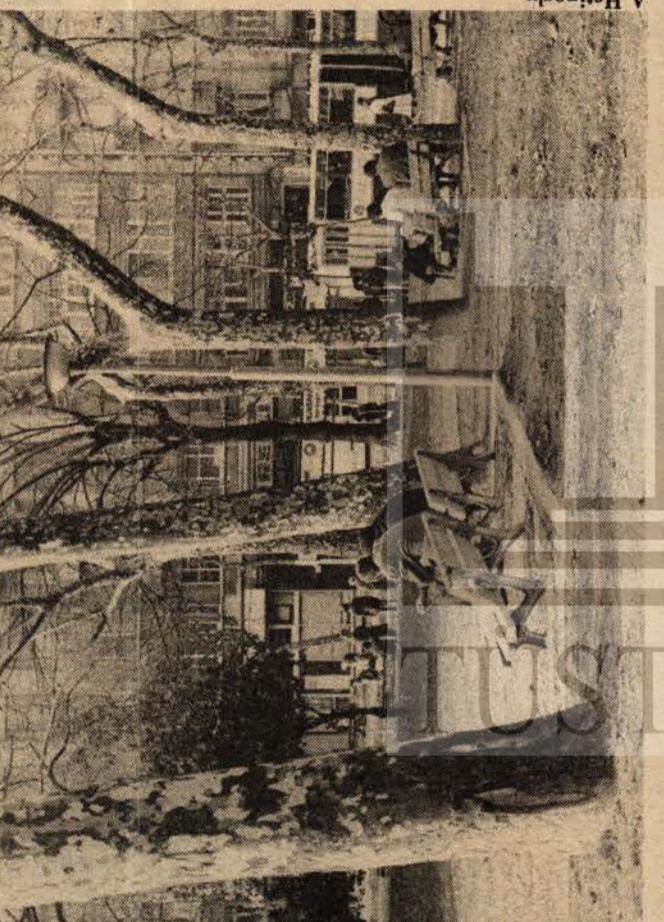
KISA KISA

“Sıcak İlişkiler”

**KULAGIMIZ
KIRIŞTE**

**Rifat Ilgaz
Şürlər**

*Çınar Yayınları-1983 62 s.
Kitap iki bölüm... Birinci bölümde şairin son yıllarda yaşadığı yaşam üzerine şiirler; ikinci bölümde "cocuklarımın bahçesine" den yatsılar var. "Açıktası var olmak için yaşayorum Brakın düşpediz yaşamamı Yaşamak için direniyorum üstelik Care yok, Tüm acılara direneceksin."*

Anıların kolay, rahat, ama ilgiyle okunan bölümlerini sanatçılardan arası iddiasız konuşmalar. Kirşenlikler, sevinçler, imalar, eleştiriler var bunlarda. Her biri de iyini yete sevgiye ya da konusannı engelleyemediği bir tutkusuna yani yaratıcı bir drama dayanıyor.

NECATİ MERT

Muzaffer Buyrukçu'nun "Sıcak İlişkiler"deki anılar 1961-1969 yıllarını ve bir "giriş"le tarih başlıklı on üçüncü bölüm kapsıyor. Her günün sıradan konuşma, olay ya da kişilerinin notları birincimde yığışması değil, günden hatata akan günlerden titiz bir ayıklamaya sevilen anılar bunlar.

Anıların merkezi doğal olarak Buyrukçu. Çevresi de çogu edebiyatçı, ama zaman zaman Duran Karaca, Cemil Eren, Suavi Tedü ve Fikret Hakan'a uzanan sanatçılar. Sorunlar, dramalar, ilişkiler, konuşmalar hep sanata ve sanatçıya ait. Orhan Kemal'in sinemacılardan parasını alamaması, Rauf Mütluay'ın para ödemeyen dergilerden ve yaynevine kitaplarını parasız veren yazarlardan yakınıması, Necati Cumali'nin "Ay Büyüürken Uyyamam"ı kendi parçasıyla bastırma zorunluluğu, gensi yazarlara kapalı kapılar...

Anıların kolay, rahat, ama ilgiyle okunan bölümleri sanatçılardan arası iddiasız konuşmalar. Kirşenlikler, sevinçler, imalar, eleştiriler var bunlarda. Her biri de iyini yete sevgiye ya da konusannı engelleyemediği bir tutkusuna yani yaratıcı bir drama dayanıyor. Yaratıcılığın hiskularını ve tutkuya dönüştürüğünü de daha çok Buyrukçu'nun kendiyleminde görüyoruz. Sözgelimi kayınpederli evde "saat birlere, ikilere kadar daktıloda taka-tuka" yazdı, kayınpederin kizi "Yatmadın mı sen da?" Adı bakalım odana! Erkesin uykusunu kâğırmaya akın yok!" dediğinde "Zihniyordum." dediği geceler; ve Kemal Ta-

İKTİDAR
**Bertrand Russell
Türkçesi: Erol Esençay
Deniz Kitapları Yaynevi-
1983**

Bertrand Russell XX. yüzyıldan onde gelmiş bilim adamı ve düşünürlerinden. Çagın siyasal ve toplumsal sorunlarına igeriz, kalmamış olan yazar, pek çok olaya da öncüllük ettiğinden dolayı cezalandırılmış. Russell bu kitabı için: "Bu kitapta, sizin temel kavramının erke olduğu gibi, toplumlaklıının temel kavramında istidat olduğunu kanıtlamaya çalıştım" diyor.

YALINKAT DEĞİL
Buyrukçu'nun bir özelliği de anıları yalinkelik değil öykü hileleriyle anlatır. "Kemal Tahir gibi benim dilemde, kaleiminde de güzel nesneler bıçılacak, varlıklar eyleme

Yapı Kredi Bankası'nın Atatürk dizisi

TÜRKER ACAROĞLU

Attürk'ün 100. doğum yılı dolayısıyla, Yapı ve Kredi Bankası da Muhterem Erenli'ye 5 ciltlik bir kitap dizisi hazırlatıp, yayımladı. (1981, takımı 1000 TL.) Özellikle çocuktara ve gençlere seslenen bu dizi, Ulu Önderin doğumundan ölümüne degen yaşam öyküsünün çeşitli evrelerini içermektedir. Birçok anıdan, yeri ve yabancı yapitan yararlanarak derilen bu dizi, büyük kurtarıcının kişiliği, görüşleri, sevgisi ve ulusalı eiele, gönü'l gönü'l başarıdı büyük savası, bir bütün olarak sunmaktadır. Şimdi bu dizi de yer alan kitaplardan her birinin içeriğini kısaca özetlemeye çalışacağız:

1. VATTAN VE HÜRRİYET
Derleyici, yapıtını nasıl hazırladığını önsözünde söyle açıklar: "...Önun yaşam akışının izleri olan olayları yansitan, yayınlanmış anılarının arasına, gerekli bilgileri özetleyerek katmay düşündüm. Anıların daha ılıç olacağını, aynı zamanda ılıç kekeleye 'Sicak ilişkiler' e öykü gözyle de bakiyoruz.

2. BAŞKOMUTAN
İkinci kitap, Kurtuluş Savaşı yılannı kapsar. İstanbul mitinginden (6.V.1919) Cumhuriyetin ilanına (29.X.1923) degen olaylar ile ilgili an-

olup anıların yoğunlaşma nedenidir. 17.4.1969 günü "Yeditepe"ye gitmektedir Buyrukçu. Yolda gördüğü bir adamlı Rahmetli "Hasan Amca"ya benzettir. Ardından Hasan Amca'nın Cemal, Enver ve Talat Paşa, İsmet Paşa, Fahreddin Rıfkı dünyasına geçer. "Yeditepe"ye geldiğinde Hüsamettin Bozok yokuştur, biraz solukları. Bu arada "Yeditepe"de tanıştığı sanatçılardan tümü geçer belleğinden.

İlk bakışta ilgi yoktur "Hasan Amca" ile "Yeditepe" arasında. Hatta o günün fiziksel amisi da yalnız "Yeditepe"ye belleginden.

Buyrukçu'nun bir Özelliği de anılarını yalinkelik değil öykü hileleriyle anlatması. Hatta öykünün, acısı, sevinci, öfkesi, korkusu, tutkusu olan dramlı bir insanla başladığını ve ancak böyle bir insanın öykü oluşturdugu düşünürsek "Sicak ilişkiler" e öykü gözyle de bakiyoruz.

3. NEZİHE MERİC'İN HEYECANI
Söylen: 28.1.1969 gönü'l amda Buyrukçu dolmuştur iner. Mevsim kış, yerler karlıdır. Okuldan çıkan öğrenciler grup grubu dağılırlar, kimileri de kartopu oynamaya koylur. Onları izlemeye başlar yazar. "Şimdji genç olSAM, ah o günler!" der içinden. Daha sonra "Gürültülü Birkac Saat" taki karlı bir geceyi, Orhan Kemal'in o sayfalari pek beğenisi anımsar. Birinin elinde gordüğü "Köyün Kamburu" onu alır Kemal Tahir'e götürür. Kemal Tahir'e tanışmasının, evine gidişini, onu dinleyişini anlatır. "Ben de Kemal Tahir gibi konuşabilseydim, dünyalar benim olurdu."

4. GÜRLÜLTÜLÜ BIRKAÇ SAAT
Tahir de okuması çok sevmiştir. Sanatçı dostları arasında beğenilmesi sevinçli Bırkaç Saat'yu. "Heyecanlıydım, seviniyordum, utamıyorum." diye yazar. Günlük kapanık kartopu oynayan çocukların düşen yaşı bir adam kaldırır. Nişkim Buyrukçu da Füruzan'la ilişkili olarak söyle bir not düşmüs "Sicak ilişkiler"de: "Genç hikâyecilerimizin çocuğu... paşa dedeleri anlatıyorlar. Anlatmaya çalışıyorlar, daha doğrusu. Bir özentili bu, bir züppelik. Bir yazar, bilmediği şeyi yazmamalı, yazarsa gülünç duruma düşüyor o yaptıgı şey, kendine çok güzel gelse ve kendini doyursa bilice... Yazar kendine چevirmeli gözlerini, yaşadığı ana, varlığında isleyen gürültü-

o günler!" ile "Ben de Kemal Tahir gibi konusabilseydim, dünyalar benim olurdu." Karşılığında da "an" amacını, öfke... inanın nein secindan losma-

hil yayın

gececekti.' demelere, tırmışlar. Bü-

tün buntularla sanatçının evrensel kimliğini saklıyor.

Anıca Türkîveli sanatçının, gecimini başladığı işi ve yaşamını bireştiirdiği eviyle düşügü terşikler de bu evrensel kimliği ve yaratıcı kişiliği bunaltan olaylar olarak sık sık çıkıyor ortaya. Örneğin Buyrukçu'nun sevmediği Ankara'ya atanması, kaynederine kızıp bir haftada "taş ve briketterle" ev yapması, meyhane içtiği için evden kızılmazı, "Papirüs" te dergi paketlemesi, elinde sırke bidonu, çanta ve şemsiyesiyle bir gün Çağaloğlu'nda dolaşmak zorunda kalması ve olmadık insanlara olmadık karşılaşması...
Gericî Buyrukçu böyle aykırıklärın pek dert etmiyor. Yazarlığın ikinci iş

İnsanca Yaşamak
300 Lira
SEHA L. MERAY

Toplumbilim Üzerine

300 Lira

Divanyolu İşik Şek. Oren Han
İSTANBUL

KITAP DOSTLARINA AYDIN BİR ÇAĞRI:

Günümüz dünyasında ABD'den, Sri Lanka'ya...
Danimarkadan, Endonezyaya kadar yüzlerce

Kitap kulübü vardır.

Dünya yayıncılık istatistikleri satılan her dört kitapın birinin okura kitap kulüpleri eliyle ulaştığı vurgular.

İşte yillardır Türk aydının özlemini çektiği bu kurum sonunda gerçekleştirilecekti.

BİLGİ KITAP KULÜBÜ

Artık Türk aydını yayın dünyasını gün be gün oturduğu yerden takip edebilecek. Yayın dünyamızdaki gelişmeler, yenilikler ve açıklayıcı bilgiler periyodik yayınları eillerine ulaşacak.

Uzman kurul tarafından "ayın kitabı" seçilen bütün kitaplar evvela onlar tarafından okunacak. Ayrıca, okurun elde etmek istediği ve basın dünyamızda varolan her türlü yayın kulp tarafından sağlanıp, üyeye yollanacak. Üstelik, posta masrafları kulübe ait olmak üzere kulübün özel indiriminden yararlanarak.

Böylece, Kitap dostunun ailesi de aynicalıklı olacak. Kitap dostunun ailesi de aynicalıklı olacak.

Üstelik,

Yazışmalar

Adreslisti

Mesajlisti

Aylık İletişim Dergisi

Adreslisti

Yazışmalar

Adreslisti

Yazışmalar

Adreslisti

Yazışmalar

Sengil'in “Güzel Bir Oyun” u

Şengil, olayları abartmadan, psikolojik çözümlemelere çok fazla yer vermeden insanın durumlar karşıtlığı yaşantisini ve davranışlarını öyküleştirmiştir. Dili yalnız, anlaşılır bir biçimdedir. Fazla süse yatkın değildir. Anatumda da yalnızdır ve bu yalnız anlatımıyla da Esen-

MUZAFFER UYGUNER

Sengil, Kafasını Törpüleyen Adam ve Es Be Süleyman Es adlı öykülerin izlenmesinden sonra üçüncü kitabı on yıl önce yayıldı: **Güzel Bir Oyun** (1). Kitapta on öykü yer almış. Bu on öykü, yaşam içindeki gözlemlerden, izlenimlerden ve anlardan örülmüştür. Genellikle bir takım ilk şasırımlar üzerinde durmuştur diyebilirim. Psikolojik bir yasantının zaman zaman gerginliği kadar varan öykülemesini de buluyoruz bu öykülerde.

“Penceredeği Işık”, kari-koca ve kültürük bir çocuktan oluşan eve güzel dul’-un gelişimi ve erkeğin ona içen içe süren ilgisini öykülestirir. Son anda, yanın yanın yüzünden dul'a belirli bir yere kadar eşlik eden erkek, sel suyuyla dolu hendeğe aşar ve genç dulu da atlatur; tam o sırada şeytana uyup dulla arasındaki hendegi de, aşacakkın evinin penceresindeki işığı görür ve görünmeye hendeğe aşmakтан vazgeçer. Sengil, böylece, özellikle erkeğin içindeki kümüllerini ve sonra da bu kümülleri bir anda körlestirmesini ustaca anlatır. Böyle bir ustalığı “Giz”de de görüyoruz. Bir İşyerindeki durumu, telefon görüşmeleri ve kısa konuşmalarla anlatır; asıl konuşmaları söylemez de bir seylerini sezdir. Surf hareket ve konuşmalarla, bir olay, gizin sisi arkasında sergilir. “Güzel Bir Oyun”da değişik bir anlatım tekniğini uygularken, “Tünel”de karşı karsıya gelen genç kızla, erkeğin içsel kümüllerini, üzerinde durulması gereken noktalardan üzerinde durarak öyküleştirir. Genç kızın ve erkeğin içkonuşmalarını acıklar, bir anlık bir karşılışmanın öyküsünü, derin bir gözleme

YAR BÜKÜ TALİP APAYDIN

roman, 3. basım 300 lira,
HURDA KRALI
MEHMET SEMİH
gülmece öyküler 150 lira

GURBET KAÇTI GÖZÜME MUSTAFA BAHEL

öyküler, 300 lira
SEN DOLAYLARI
YÜKSEL PAZARKAYA
şirler, 100 lira

İYİ BİR YURTTAŞ ARANIYOR ATAOL BEHRAMOĞLU

L. FILLOL
(Cev.: T. Ahmet Senslay)
roman, 200 lira

dayandırır. Kitabın “Pencere” ve bunu izleyen “Öykünün Sonu” adlı öykülerini yaşamış bir olayın öyküsü olarak gördündü bize. Sengil, ilk öykünün başarılı, bazı gereksiz ve uzun çıkmalar yapmış ve öyküyü epopeye zedelemiştir. İkinci öykü ise, araya girerek, öykünün sonunu değiştirmiştir. Kendiliğinden ve uzaktan oluşan bir sevi ilişkisi gibi görünen bu iki öykünün içeriğinde, gene yalnızca erkeğin iç yaşamısını buluyor ve sonunda da, genç kızın ilgisizce geçip gidişi karşısında, oşşasınlık anınlı birlikte yaşayoruz. “Ali Cengiz Oyunu” da yaşamamış bir olayın öyküsü olmalı. Bu yüzden, bir amanlatımı niteliğinde görünüyor.

“İki Ucu” adlı öykü, rüsyet gerginliğini çok değişik bir açıdan öyküleştirmiştir. Buradaki şartsızlığı, öykünün sonuna ustalıkla yerlestirmesine taknik oluyor. “Keci Sakalı”nda da sağlam bir gözlemevi ve bu gözleme dayanan ustaca bir öyküleştirmeyi görmekteyiz. Kecisiyle kentin sokaklarında dolasan Durmuş Günebakan'ın bir gün ortadan kaybolması ve kentlinin “sakalını kes!” sözlerine kecisinin sakalını keserek yanıt vermesi ve kendisini bir daha götürmemesi de ilginç bir durumdur. Şengil, öykünün sonunda, bu değişik durumu iyi yerleştirmiştir.

Kitapta okuduğumuz “Geçit”, “Yabancı” ve “Günün Sonunda Şenlik” davranışları çok değişik bir deneme olarak görüldü bana. Bir durum karşısında insanların davranışını ortaya koyan bu yazılar, bu ögeyle öykü de sayılabilir. Anıca, deneme yönleri daha baskın diyebiliriz.

Sengil, olayları abartmadan, psikolojik çözümlemelere çok fazla yer vermekten insanın durumları karşısındaki yansımalarını ve davranışlarını öyküleştirmiştir. Dili yalnız, anlaşılır bir biçimdedir. Fazla süse yatkın değildir. Anatumda da yalnızdır ve bu yalnız anlatımıyla da Esen-

görülmektedir. **Güzel Bir Oyun’u** ilk üç öyküsü (“Penceredeği Işık”, “Giz” ve “Güzel Bir Oyun”), kitabın başarılı ve ilginç öyküleridir. Bu üç öyküden gerçekten bir tad alıyor ve bunları güzel öyküler arasında anıyoruz.

1. Salim Sengil, **Güzel Bir Oyun, öyküler, Yazko Yayınları, İstanbul 1983, 98 sayfa, edebi 150 lira.**

yazko

YAYIN
DÜNYASINDA
EN ONDE

YENİ KİTAPLAR

Sağlığında ve ölümden sonra O'nun için yazılınlardan seçmelerin derlendiği, beşinci ve son kitapta, çok değişik, pek çeşitli yazılar ve anılar bir araya toplanmıştır. Ataturk' her yönüyle tantanı bu dizideki kitaplardan, hele ilk ciltler, bol bol resimlerle süslüdür, iyice kağıda özenli baskılıdır.

Sağlığında ve ölümden sonra O'nun için yazılınlardan seçmelerin derlendiği, beşinci ve son kitapta, çok değişik, pek çeşitli yazılar ve anılar bir araya toplanmıştır. Ataturk' her yönüyle tantanı bu dizideki kitaplardan, hele ilk ciltler, bol bol resimlerle süslüdür, iyice kağıda özenli baskılıdır.

YAR BÜKÜ TALİP APAYDIN

roman, 3. basım 300 lira,
HURDA KRALI
MEHMET SEMİH
gülmece öyküler 150 lira

GURBET KAÇTI GÖZÜME MUSTAFA BAHEL

öyküler, 300 lira
SEN DOLAYLARI
YÜKSEL PAZARKAYA
şirler, 100 lira

İYİ BİR YURTTAŞ ARANIYOR ATAOL BEHRAMOĞLU

L. FILLOL
(Cev.: T. Ahmet Senslay)
roman, 200 lira

Söz öğrencilerin

A. KEMAL CAN

Günümüzde eğitim dizgemiş, ilkel bir yapıya sahiptir. Öğretmen kütüphaneleri, kuru ve yüzeysel olduğunu biliyor, keline düşmeye cıkmadan anlatır dururken, öğrencisi büyük bir okulda verileni ezerlemeye çalışır. Oysa okul, öğrencisi bilimsel metotlara göre yöntemi ve verimli çalışma davranışlarını, düşünerek, usulüne dair düzene yollarını öğretir ve alışkanlıklar kazandırır bir kurumdur..

Böyle yazıyor Kenan Akçay, kendi yorumunda AKÇAY YAYINLARI arasında çikan SÖZ ÖĞRENCİLERİN adlı kitaplardan ve öğrencilerin eğitim-öğretim alanındaki olumsuzlukları eleştiren yazılarından olusuyor SÖZ ÖĞRENCİLERİN. İlk başta kitabıń isminin çok ciddi olduğunu, bir fıkra kitabına komşusuna aklı erdemiyorsunuz. Ancak sınıfta tahtaya "Söz Öğrencilerin" yazan küçük kız kompozisyonu isimdeki certili erimiş. Oldukça iyi yapıldığı anlaşılan düzenlemeye ve biçimdeki güzellik, kitabıń hemen baş tarafına Ayten Uyanın bütünlüğe seslenen DİL EKÇE adlı şiirinin konulması ile daha da güzelleşmiş. Ve Akçay yapitura eğitimi-öğretim sorunlarını içeren oldukça uzun bir önsöz yazmış. Anlaşıldığı kadaryla arkadaşın bu alanada söyleyeceği çok sey var.

"Düşünmeyen, düşündüğüne söylemeyeceğini insanlar, kendi kendine konuşmayı dilsiz insanlar, şairin sözlerini okuyanlar, her sonucu çıkarılmaya çalışır. Yaşamını hep baskaları sekillendirmiştir. Onunla ilgili yapılanlar, ona hiç sorulmadan yapılmıştır."

Sistemin bozukluğu, anlaşılması güç olanının de bu olumsuzluğa bağlı kalışı nedini ortaya çıkarınca yıl深层次deki etkisi üstünde duran Akçay, bu yeni döneme eğitim-öğretimden özelikle ders kitaplarının çağdaş bir niteliğe kavuşturulmasını, öğrencisi de söz haki verilmesini istiyor.

Onsözün son bölümünde Akçay söyleyiyor:

"SÖZ ÖĞRENCİLERİN adlı kitabı okuyan öğrencilerin kişisel duygusunu yarattırır. Kitabı oluştururan fikraların birçoğunu ilk kez duyacak, öğrenciyi körleme, söz hakkı vermekten anlayışın, insanı ürperten üretkenlik ve pratik

Çağımızın şiirine ışık tutan bir kitap:

"Şiir nasıl yazılır?"

● Şiir yazmak için önceki hazırlamış kurallar yoktur ve olamaz. Her şair, hatta her şiir kendi kuralları gibidir bunlar ve onları herkes kabul eder. İlk oyundan sonra hersey değişir. Satrançtaki beklenmeyen oyuncular, beklenmeyen uyaklar, beklenmeyen sözcükler çıkar ortaya"

● "Şiire başlarken birkaç genel kural vardır. Satrançtaki ilk oyun kuralları gibidir bunlar ve onları herkes kabul eder. İlk oyundan sonra hersey değişir. Satrançtaki beklenmeyen oyuncular gibi, beklenmeyen uyaklar, beklenmeyen sözcükler çıkar ortaya"

ARSLAN KAYNARDAĞ

Şiir yazmanın belli ilke ve kuralları var mıdır? Bir insan ne yapsun ki, yazıklärı, söyledikleri şiir olsun? Edebiyatla ilgilenen çoğu kimsenin aklına gelen sorulardır bunlar. Ne var ki yanıtlanmaları hicie kolay değildir. Şiir konusunda, simdiye dek öne sürülen düşünceleri bilmiyor değil. Aristote'nin ünlü *Poetika*'ndan başlayarak birçok estetik kitabıń şiirin felsefesine yer verilmiştir. Şairler de şiirleri konusunda açıklama yapmak için geri kalımlarıdır. Bütün bunlara karşın şair yazmanın eksiksiz bir yöntemi ortaya konulamamıştır. Bir takım yöntemler ortaya konulmaya çalışılmışsa da, bunlar pek işe yaramamıştır. Açıktan şairin şir yazmak herkesin yapabileceği bir iş değildir. Belki herkes düşürecek, ama herkes şiir yazamaz. Şair şair yazar. Niştekim, bir insan çok kültürülü olduğu halde tek bir dize bile meydana getirmeyebilir. Öte yandan, okuması yazmasının olmasına, doğrudan çoban, şair olabilir, güzel şirler söyleyebilir. Şirin üzerine çok düşünülmüş, kitaplar yazılmıştır dedim. Kimileri dilimize de çevrilmiştir bunalırmı. Bizim yazarlığımızın yazıklarıyla, yabancı yazarlardan çevrilen kitap ve yazıları toplarsak bir birlik ortaya çıkar. Kuramsal açıdan önemli olan az değildir. Son yıllarda, Mayakovski'nin ünlü *Şir Nasıl Yazılır* kitabı da Türkçeye çevrilip yayıldı (birinci baskı 1979). Kitap oldukça kısa sürede tükendiği için bu yıl ikinci baskısı yapıldı.

Mayakovski'ye göre, yazılan seyin değerini tam tartıtabilmek için, onu birkaç gün bekletmemenin büyük yararı vardır. *Şir Nasıl Yazılır* kitabı olmaz ama, her şairin genel kuralları olmalıdır. Bir takımı kendi deneyimlerinden belli bir takım so-

istedim ki, **Şadi Baba'nın** sair kimliğini anlatmak da benim işim olsun. Ve şimdî istiyorum ki, bu yazı, yıllardır diliinden düşmeyen ve **Şadi Baba'ya** ait bir dizeyle bitsin: "Deliyim dünyalar benim için dar"

METİN GÜVEN

"Gönül'den"

Şadi Alkılıç
Şiire ilk başladığım yıllarda, eski kitap satan yerleri dolaşırken, ciltli bir kitabı ilk sayfasını açtığmda, yukarıya aldığı ithafla karşılaşmış ve 25 kuruluşlu kitaba 100 kuruş ödeyip hemen almıştım. Yaklaşık yirmi yıldır da hemen hergün yeniden, yeniden okudum **Şadi Alkılıç**'ın şiirlerini.

"Gönül'den"

Şadi Alkılıç
yazan sayfayı çevirdigimizde altıaltı bilgilerde karşılaşıyorum.
Lütfullah Şadi
Şirler
Remzi Kitaphanesi
İSTANBUL-1934
Bir sonraki sayfada ise kitabın **Günnes Matbaası** nda basıldıgı yazılı.
Ve kitap bir dörtlükle başlıyor:
Bir kalp firtınasıyla geçti günler haftalar

Ortada kurk, dökük perian biri kaldı
Şimdî uskunda sisler, gözlerinde
yavaşlar var
Bakış uzak.. Derin karaklıklara
dalı..
Bu dörtlüğün altında tarif yok
ama, kitapta bütün şiirler, yıl, ay ve
gün olarak tarihlendi. Bu tarihlerden sira
Kitanda hündür eninde sitem ve Alat losar
Mayakovski'ye göre, yazılan seyin değerini tam tartıtabilmek için, onu birkaç gün bekletmemenin büyük yararı vardır.

Küçük bir bölümde şunlar da var: "Alat losar
Mayakovski'ye göre, yazılan seyin değerini tam tartıtabilmek için, onu birkaç gün bekletmemenin büyük yararı vardır. **Şir Nasıl Yazılır** kitabı olmaz ama, her şairin genel kuralları olmalıdır. Bir takımı kendi deneyimlerinden belli bir takım so-

yalılarla karşılaşıyorum.
DENEYİMLERDEN SONUCLAR

Şairin genel kuralları olmaz ama, her şairin genel kuralları olmalıdır. Bir takımı kendi deneyimlerinden belli bir takım so-

BEHZAT AY

Hancer. Şair. Yazar: M.Y. Lermontov, Türkcesi: A. Behramoğlu Adım Y: 1983

1814'te doğup 1841'de 27 yaşındayken ölen ünlü Rus şairi Lermontov üzerinde, kitabın başında, kisa, özlü, doyru bir inceleme var. Behramoğlu'nun, Lermontov'un yaşadığı dönemi ve Lermontov'u güzel bir öz Türkçe ile anlatmış. Bu yüzden kisa bir kitap tamıtına yazısında, Lermontov'dan uzun söz etmeye gerek görmüyorum. Yalnız şunu belirtmekten edemeyeceğim: Puşkin'in düelloda öldürülüşünün ertesi günü "Şairin Ölümü" şiirini yazıp ülkenin Lermontov, nasıl bir rastantıya, dört yıl sonra kendisi de düelloda genç yaşamı öldürdü. Behramoğlu, "Şairin Ölümü" şiirini dönemin bütün ilerici insanların belleğinde yer etmişti" diyor. Öldürürlüğünü de "cinayete çok benzer bir biçimde" görüyor. Sonra ozanın surgülüğü de göz önüne alınca... Cineyattı mı, duello mu? diye şunca zaman sonra, bir başka ülkenin okuru bile düşündirmeden edemiyor.

Lermontov Kafkasya'ya stığrına gönderilir. Ozan Kafkasya'yı iyi tanır. Bu yüzden şiirlerinde Kafkasya doğası, içli, duygusal bir dille betimlenir. Daryal Geçidi'ni geçip, Kazbek Dağı'ndan inip, Dağıstan Vadisi'nde yürüyor, Terek Nehri'ni, Hazar Denizi'ni görüyor gibiyiz dizerlerde. "Zamanımızın Kahramanı", adlı romanıyla tanıdığımız Lermontov'un "Hançer"ini okumakla, O'nun tadına doyamayağımız - 1 başlıklı altındaki şiirlerini de tanımış olacağız. Ozan, 1838'de yazdığı "Düstünce" şiirini söyle bitirir: "Cocuklarımı horgörüyle anacaklar bizi,

"Asağayarak anacaklar, bir yargıç ve yurttaş serthliğiyle. Aldatılmış bir çögüğün acı abyayı gibi

Savruk ve batıkınbabası üstüne!"

Bu ve başka şiirlerinde ozanın zaman zaman kötümser, "Hem Sikintı" den tifzilik gösterilmiş... Şiiri de, Türkçe de sevenlerin, sevrek okuyacakları bir kitap "Hançer". Usteliğ Rusçayı iyi bilen A. Behramoğlu çevirdiği için de güvenilir...

Yönetimindeki Akçay Yayınlarının ilk kitabı olan SÖZ ÖĞRENCİLERİN ilginç bir çalışma, ilgiyle okunacağım sanıyorum.

Söz Öğrencilerin, Kenan Akçay, Akçay Yayımları, İst. 1983 112 sayfa, 180 TL. P.K. 726 Sirkeci - İST.

"Sanat Eki"nin İlk sayısı çıktı

Kayseri'nin yerel gazetelerinden Hakkını yet, her ayın başında vermemi amaçladığı "Sanat Eki"nın ilkini yaydımladı.

Birinci hamur kağıda, özenli bir baskı teknigiyle hazırlanan "Sanat Eki"nin ilk sayısında ve şiirleriyle; Tunç Uçarol, Mehmet Çağla Kasap, Sadullah Kurtuer, Abdülkadir Budak, Ayhan Gülsoy, Erkan Kamil, Bedrettin Aykın, Hasan Akarsu yer alıyor.

Dergi niteliği taşıyan "Sanat Eki"nde ayrıca kitaplar üstünde yazılar, sanat ve sanatçı ustalarına notlara da yer veriliyor.

"Sanat Eki"ni basma hazırlayan Mehmet Çağla Kasap, ekim yaznsal sorunları irdeleyici bir kimlikle çıkacaklarını, sorulayacaklarını öncekiyle yorumlanacağını, derginin yayınlığında kendine özgü bir yer edinmeye çalışacağını söyleyiyor.

0 Şarkı Söylerken Erir Sesler

O Şarkı söylerken erir sesler
Öpüçük dudakta nasıl erirse.
Bakarken o, ıslardar gökler
Taplasi gözlerinde.

Yürüren tüm devrimleri
Ve tüm kırtıtları, konuştugunda,
Öylesine duyguya, anlatımla dolu ki
Ve öylesine olağanüstü bir yalınlıkla...
(1838)

LERMONTOV

● Ozan Kafkasya'yi iyi tanır. Bu yüzden
Şiirlerinde Kafkasya doğası, içli, duygusal
bir dille betimlenir.

İstekler... Boşuna ve sonsuzca istemem yararı ne?...
Ve yollar geçmede, en güzel yollar!

Birinci hamur kağıda özenle basılmış, dilde Türkçe yontunutsuz bir ortamda yaşıdığım anlıyorum. "Hem Sikintı" den tifzilik gösterilmiş... Şiiri de, Türkçe de sevenlerin, sevrek okuyacakları bir kitap "Hançer". Usteliğ Rusçayı iyi bilen A. Behramoğlu çevirdiği için de güvenilir...

1) Şirde, bir de iç ses uyumu vardır. İç ses uyumuna, sözcükleri daha bir vurgulamak, bu sözcükleri sarip sarmalamak için başvurulur.

2) Tutum ilkesi şiir için en önemli ilke dir. Öyle ki bu ilke uğruna, kimi zaman, pek çok güzel dize ve imgeden vazgeçemek bile gerekebilir.

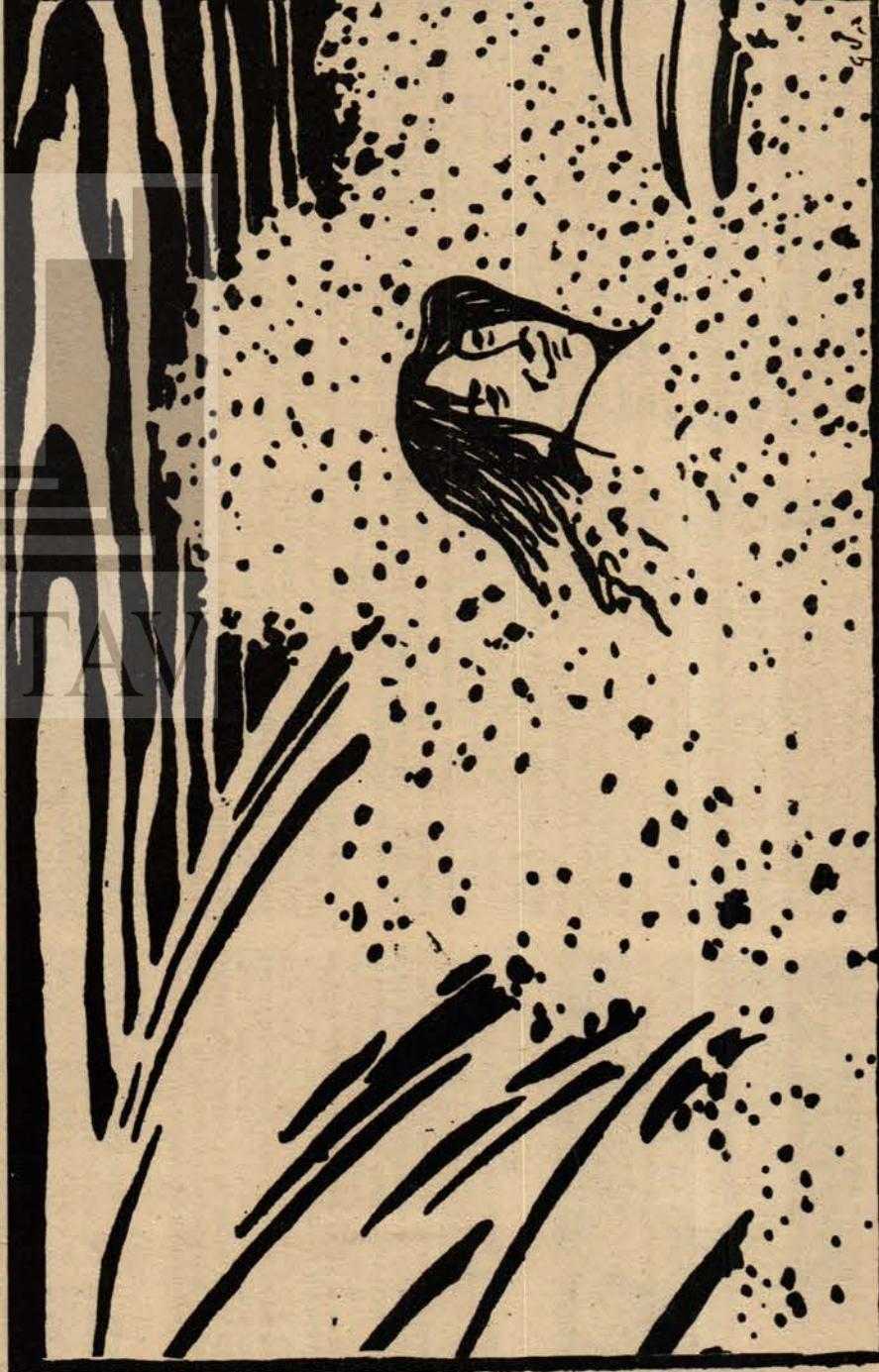
3) Dolayısıyla şiirin bir mimarlık bilimi vardır.

4) Ben en önemli sözcüğü, her zaman dizinin sonuna yerleştiririm" e ne pahasi na olursa olsun ona bir uyak bulurum, diyor Mayakovski. Dizeleri birbirine uyaklar kaynastırır. Bu nedenle uyak malzemeleri, öteki malzemelerden daha sağlam olmalıdır.

5) Şiir, onu karsılardında okuyaçağımız dinleyiciler gözünden tutularak yazılımlıdır. Şiirin tonu dinleyicilerin tırına göre değişebilir. Dinleyicinin ya da okuyucunun tepkisini göz önünde tutmak her zaman önemlidir. Bütün bu görüşler, yirminci yüzyılın şiirini incelerken bize işik tutacak nitelikte seylerdir.

Mayakovski'nin, başta, futurist şiirin etkisi altında kaldıgın ve çogu zaman bir çeşit Rus arzu uyguladığım biliyoruz, kipta buntulara deñinlimiyor.

Şirsevenler Yurdanur Salman'ın bu güzel çevirisini herhalde okumalar.

ve intihar etmeden az önce **Ayrılık** şiirini yazmış. Böyle bir şiir ve onun ardından getlendiği olayla büyük bir yıldız koymak. Şairler ağır yazmış, Yesenin'in ölümü üzerine yazılan şiirlerden hiçbirini beğenmiyor. Mayakovski, onlarla alay ediyor. Kendi yazdığı **Sergey Yesenin'e** adlı şiirin sonunu şöyle baglamaktadır: "Bu yanında / Ölmek / Kolay bir iş / baslamak yeryeni bir hayatı / İşte asıl güç olan!" Böyle dediği halde, çok değil beş yıl sonra, eleştirdiği işi o da yapacak, intihar edecektir.

Sergey Yesenin'e şiirin kuramcılığının belirli bir uygulama alanı olmuştur. Bu nedenle, şiirin çevirirken çok titiz davranışlarından dolayı Yurdanur Salman. Çevirmen davranışında haklıdır, zira her hemen yeniden kitabıń ikinci baskısında. Bu nedenle kitabıń ikinci baskısındaki çeviri, yeniden gözden geçirilmiş. İşitme istemez şiirsellikten ödün vermek zonaunda kalınmış. Şiirin Türkçesi, kitabıń bütünü içinde anlat kazanıyor.

"Kitabın her engeli karşın şair olmakta dayatınlara yaranı olabilir!" diyor Mayakovski. Şunları ekliyor: "Şiirin üretim mesesi en zor seylerden biri olduğu unutulmamalıdır. Saır her zaman yendiden yansır ve yönetimde yemilik, her şiirin yazılışında zorunludur. Şiir ciddi bir üretim işidir. Şairin gıyinişi, evde karışılıkla konuşusu bile değişik olmalı, yazdığı şiirin turunune göre belirlenmeliidir.

Şir Nası Yazılır'da ayrıca şiir konusundaki su saptamaları buluyoruz.

1) Şirde, bir de iç ses uyumu vardır. İç ses uyumuna, sözcükleri daha bir vurgulamak, bu sözcükleri sarip sarmalamak için başvurulur.

2) Tutum ilkesi şiir için en önemli ilke dir. Öyle ki bu ilke uğruna, kimi zaman, pek çok güzel dize ve imgeden vazgeçemek bile gerekebilir.

3) Dolayısıyla şiirin bir mimarlık bilimi vardır.

4) Ben en önemli sözcüğü, her zaman dizinin sonuna yerleştiririm" e ne pahasi na olursa olsun ona bir uyak bulurum, diyor Mayakovski. Dizeleri birbirine uyaklar kaynastırır. Bu nedenle uyak malzemeleri, öteki malzemelerden daha sağlam olmalıdır.

5) Şiir, onu karsılardında okuyaçağımız dinleyiciler gözünden tutularak yazılımlıdır. Şiirin tonu dinleyicilerin tırına göre değişebilir. Dinleyicinin ya da okuyucunun tepkisini göz önünde tutmak her zaman önemlidir. Bütün bu görüşler, yirminci yüzyılın şiirini incelerken bize işik tutacak nitelikte seylerdir.

Mayakovski'nin, başta, futurist şiirin etkisi altında kaldıgın ve çogu zaman bir çeşit Rus arzu uyguladığım biliyoruz, kipta buntulara deñinlimiyor.

Şirsevenler Yurdanur Salman'ın bu güzel çevirisini herhalde okumalar.

Şairlerin incelenmesine geçiliyor. Ritim ve ölçütü, ünlü **Sergey Yesenin'e** şiirine nasıl uygunladığını anlatıyor. Mayakovski Sair Yesenin, 1925 yılında intihar etmiş ve intihar etmeden az önce **Ayrılık** şiirini yazmış. Böyle bir şiir ve onun ardından getlendiği olayla büyük bir yıldız koymak. Şairler ağır yazmış, Yesenin'in ölümü üzerine yazılan şiirlerden hiçbirini beğenmiyor. Mayakovski, onlarla alay ediyor. Kendi yazdığı **Sergey Yesenin'e** adlı şiirin sonunu şöyle baglamaktadır: "Bu yanında / Ölmek / Kolay bir iş / baslamak yeryeni bir hayatı / İşte asıl güç olan!" Böyle dediği halde, çok değil beş yıl sonra, eleştirdiği işi o da yapacak, intihar edecektir.

Sergey Yesenin'e şiirin kuramcılığının belirli bir uygulama alanı olmuştur. Bu nedenle, şiirin çevirirken çok titiz davranışlarından dolayı Sadı Baba'nın "ruhunda" sancılı uykular yaratın bir sevgili liderdir.

Gönülde ama biraz uzak olmalı kendisine kitap imzalatan kişi. Kimi belki de Sadı Baba'nın "ruhunda" sancılı uykular yaratın bir sevgili liderdir.

Altındaki tarih, 8-9. 3. 1934. İki gündünde yazılan **Geldigin Gece**'nin ikinci bölümünde Sadı Baba'nın "ruhunda" sancılı uykular yaratın bir sevgili liderdir.

Geldigin Gece, Altındaki tarih, 8-9. 3. 1934. İki gündünde yazılan **Geldigin Gece**'nin ikinci bölümünde Sadı Baba'nın "ruhunda" sancılı uykular yaratın bir sevgili liderdir.

Düştündüm, dedim ki, "bir saadetim varsa, oda ancak, yalnız Hikmet'im", Bağlı sana ruhum, Kemîrîm etim Fakat bak, hayatın bilmecesi senin Denmesinden, söz konusu şiirin, Sadı Alkuş'ın eşi, Hikmet hanım için yazılmış olabileceğini düşüntüyorum.

Kitabın tamamına serbest söyleyen. Yalnızca ilk bölümündeki iki şiir aruz ölçütleri içinde yazılmış. İkinçi bölüm, 49. sayfadaki MXCXXXI 111 gibi bir 'aranor'la başlıyor. "Fehime Melih'e adanan bu ikinci bölümde şiirlerin hemen hepsi de ayrı ayrı insantara ithaf edilmiş. Bu arada "Ahmet Hasim'in aziz ruhuna" ya da "Ziya Osman'a gibi üstünnotlara da rastıyoruz. Oysa ilk bölümün sadece son şiirin başında bir ithaf var.

Genis Ufuklara Hasret İkinçi bölümde yeralan ve Rıfat Mahir'e adanan şiir söyle başlar: **Genis Ufuklara istiyorum**

Bu ufuk **Bu ufuk bana dar** **Bir zindan kadar**

.... Bu şiirde, Sadı Baba'nın sancılı kimliğini anlatmak da benim işim olsun. Şadi Baba'nın kocaman yüreğinin darduguunu, 17 temmuz tarihli 'Cumhuriyet' te çikan ölüm ilanından öğrendim. Birgün sonra da İlhan Selçuk, Şadi Alkuş'ın kişiliğini, yaşamı bigimini anlatan bir yazı yayınladı köşesinde.

Istedim ki, Sadı Baba'nın sancılı kimliğini anlatmak da benim işim olsun. Ve şimdide istiyorum ki, bu yazı, yıllardır dilimden düşmeyen ve Şadi Baba'ya ait bir dizeye bitsin.

"Deliyim, Dünyalar benim için dar."

erine (J. Wayne) yanım kan kızılderili bir erin (J. Hunter) Komancıların eline düşen kız arayışlarının öyküsü, Ford'un olağanüstü filmlerinden biri oluyordu. Olağanüstü ve insansızlıkların gaçılı bir dille Ford'a özü hafif gülmeye tadi filmin arasındaydı. Yönetmenin irkçı tutumları olmamakla birlikte, bu konuda varolan kimî savıların terroristlerin savunuculuğu içinde görünmüyordu. Hawks'ın anılarına da düşmüyor. ... Hawks'ın ilk birden gösterilen yapıt da ağır tempoda ve Ford'ın aratmayan ustalığı bir gevre gerekliği taşıyor, ayyas ama gözüküp bir (Wayne) ona yardımıcılığa baslayan yadsılmaz bir kovboyun (D. Martin) yasadıktan varlıklı çiftçilerle savasının dile

getiriyor.

TV'1950'lerin Amerikan sinemasından daha birçoğundu. Buların tümüne burada denilmek olanaksız olduğu denli gereksiz de. Ama kimi sevmeler yapmak gerekiyor, Cecil B. De Mille'in 153 dakikalık tınlı ve pahalı "spectacle" i *Hari-kalar Şirki* (The Greatest Show on Earth, 1952), Alfred Hitchcock'un tiyatroyu uyarlaması *Cinayet Var*' (Dial M. For Murder, 1953), James Cagney'in Oscar'a aday olmuş olağantılı oyunculuğu belki de yerlesken Charles Vidor'un *Ya Sev, Ya Bırak* (Love Me or Leave Me, 1955), Vincente Minelli'nin bir ölçüde gençlik bunalımlarına değinen D. Kerr'lı oyuncu uyarlaması *Cay ve Sempati* (Tea and Sympathy, 1956), Billy Wilder'ın insanlığın kendine saygıye cesaret duygularını de getirdiği, ilk New York - Paris hava yolculuğu girişimi - in öyküsü 135 dakikalık *Büyük Uçus* (The Spy in the Sky)...

1950'ler: Bu yillardan TV'de sunulan en ilginç örneklemler Mark Robson'in siyah-beyaz **Karanlığın Dönüşü** (Bright Victory, 1951), Joseph Leo Mankiewicz'in **Cıplak Ayaklı Kontes** (The Barefoot Contessa, 1954) ve **Bayanlar Bayar** (Gönül Yolu/Guys and Dolls, 1955) adlı iki filmi (asıl olarak renkli), Nicholas Ray'ın yine renkli sunulması gereken ünlü **Ası Genelik'i** ('Rebel Without a Cause, 1955), John Ford'un **Çöl Asılanması** (The Searchers, 1956) ve Howard Hawks'ın **Rio Bravo** (Kahramanlar Şehri, 1959) adlı western'leriydi.. Robson'ın az bilinen filmini, zamanında başyönetçi Arthur Kennedy'yi Oscar adayları arasında saklamış, iyi anlatımlı bir yapıtlımsı dıradı. H.Dünya Savası'nı da kör kaçıgunağımızda Vietnam Savaşı üzerine yapılan ABD filmlerine benzer bir konuyu işliyor, bu arada kimse burjuva değer yargılarını eleştiriyor, ırk ayrı-

REFERENCES

rum.. Lütfen ABD'disindan da lignç sinema ürtüleri bulup izleneceler alalim; İtalya, Fransa, B. Almanyası gibi ülkelerde klasiklere ve Türkiye'de oynamamış, yaptıtlara, Japonya, Hindistan gibi ek yurt外ularının tanınmamayan düzeydeyli filmlerine ekranlarınızda yer verelim.. Lütfen filmleri özgün renkleri ve uzunluklarına ekrana getirmeye çabalarız; ülkemizi eskiinden oynanmış yabancı filmleri o zamankı Türkiye adıyla sunmayı diktat edelim; TV'yi besieleyen bu öncümlü sanat dalları salt bir eğlendirme, yakit geçirme aracı gibi gösterelim.. Yine lütfen Türk sinemasının henuş ekranları gelmemiş bir çok lignç yapıta sahip olduğunu anımsatalım ve gerçekte (bir zamanları TRT'lerinin yapuğu gibi) sinema yazarlarına da nisarık bu öncükleri sapmayı sevircin'in ilgisini

François Truffaut'un Ekmədə ekran'a gelen "Amerikan Gecesi" adlı filmindən bir sahne. Cain'in benzer konulu bir başka romanı, merak ve gerilim dozu iyi ayırt edilmiş bir senaryo ve F. MacMurray-B. Stanwyck-E.G. Robinson üçüsü-nün başarılı oyuncularıyla yarışılıyordu. Ama hepsi Bridge, 1949) ve Mervyn Le Ro lu filminin (1933) yeniden çeviri netim ve oyunculukla da belii döşmenin Küçük Kadınlar-1 (L

1950'ler: Bu yillardan TV'de sunulan en ilginç örücüler Mark Robson'in siyah-beyaz **Karanlık Gün** (Sonu (Bright Victory, 1951), Joseph Leo Mankiewicz'in **Cıplak Ayaklı Kontes** (The Barefoot Contessa, 1954) ve **Bayanlar Baylar** (Gönül Yolu/Guy's and Dolls, 1955) adlı iki filmi (asılın renkli), Nicanolas Ray'ın yine renkli sunulması gereken ünlü **AŞA Genelci**'i (Rebel Without a Cause, 1955), John Ford'un **Çöl Aslanı** (The Searchers, 1956) ve Howard Hawks'nın **Rio Bravo** (Kahramanlar Şehri, 1959) adlı western'leri idi.. Robson'nın az bilinen filmleri, zamanında başyöunci Arthur Kennedy'yi Oscar adayları arasına sokmuş, iyi anlaşılmış bir yapıtlımsa da dıramı. II. Dünya Savaşı'nda kör kalan bir Amerikalı askerin oynaklığı içinde Robson, günümüzde Vietnam Savaşı üzerine yapılan ABD filmlerine benzer bir konuya işliyor, bu arada kimse burjuva değer eleştiriyor,ırk ayrımcılığı

REFERENCES

kelemevi odun vermemenin bir başkan adayı partisi içindeki savasumımlı dile getiriyordu. Dönemi için oldukça cesur ve ileriçi bir yaptıtı bu... Adı tek filmde bilinen Worker ise beyaz tenli ama zenci asılı bir doktor ve ailesinin çevrenin irkçı tutumları yüzünden karıslığından sorunları düzgün ve gerçekçi bir dille ishlüyor.

TV’inde bu mevsim sunulan 1940’ların öteki yapıtları arasında da John Ford’ın duygusal yönü güçlü western’i (aslı renkli) **Üç İşimbabası** (Cöl Yuvaları) (The Three Godfathers, 1948), Anatole Litvak’ın B. Lancaster’ın bir radyo oyunundan aksatırılmış heyecan dozu yüksek “suspense” i Yanlış Numara (Sorry, Wrong Number, 1948), Howard Hawks’ın konusu savasta geçen ve belli bir galime cetadi içeren C. Granit-A. Sheridan’ın ask serüveni

AUDIT - CADA

"Postacı Kapıyı İki Kere Çalar"ın yazarı James

111. DIKE EUWAROS İN İBAU YA İNUCA CI-
YANAR, bir Sovyet diplomatuya dül bir Ingil-
siz arşalarında yakınılaşmayı anlatır. **Kaçış**
İngilizce_seed, 1974) ve Henry Hathaway'ın
“western'i **İz Peşinde** (True Grit,
1969)’de ilk kez TV’de gösterilen tasılla-
nırlık tekerlekli filmler arasında yer aldılar.. Fiel-
dman'ın iki küçük kardeşin müzeler evrenini
çin ailelerinden gizli büyük kente gidi-
şanın bir dille anlatıldığı **Kaçaklar** (The

1982-83 mevsimi boyunca TV'miz pek çok il 7.yabancı sinema yapımı izlenmeye aldı. Kusursuz bunun % 95'lik bir bölümünü daha önce deneysel sinemalarımızın oynamış filmler oluşturmuştık. Bu filmlerin % 98 kadarına her zamanki gibi Amerikan sineması ürünleriydi (% 70'lik 1950'lerin yapıtları). Yine, bir süredir kli yayına geçen TV'miz cogut renkli olan bir yazılmıştı ki siyah-beyaz yapımlıydı. Kimler kesilerek, klip olarak gösteriliyordu. Pek çok ekranın tarihi ad arasından 'Türkiye'ye' oynarken taşıdığı ad arasıradır. İldan takılarak ekranı çıkarıldı. Doğal olara bu talihsizlige uğramayan Türk filmleri ise o çok az sayıda izlencelerle girebildi; hem de birelmen seçimi oldulara özendirildi. "TV'de Sinema" gösterilerinin en başarılı yarışması, obür de kaynaklı dizilerde de olduğu gibi, kocak seslendirmesinin başıarsydu. Böylece üç büyük bir bölümünde (üç büyük kentimizdeki sinemaları dışındaki tüm salonları) accusapılmış, yetersiz bir Türkçe seslendirmeye yarayan film izleyen Türk seyircisi, hiç olmasa da, içi de özenli, duzeyli, kiseleşmelişken uzak se

KOELL, COPPOLA, DEFAIT HUSTON

HUFFAULT, RUSTIN 1982-83 mevsiminde TV'de sunulan *TürkİYE* adlı bir diziye öncü gösterimini filmler arasında isveçli yönetmen Troell'in *Göçmenler* (1971) ve Yeni Ülkedeki adlı iki yapıtı, *Baba ve Kızımet*'in yöneltiği Amerikalı Francis Ford Coppola'nın 1973 senaryosunu Senligi birincisi *Konusma*'sı (The Conversation), Fransız François Truffaut'un 1973'ü 'için yabancı film' Oscar'ı sahibi *Amerikan Gece* (*La Nuit Americaine*) ve ABD sinemasının yasal statüsü John Huston'un *Zorlu Yargı*'sı (Life and Times of Judge Roy Bean, 1972) en ilginç yapımlarından.

ABD sinemasmall Roger wise III misai

A black and white photograph showing a man in a tuxedo and bow tie looking down at a woman lying on a bed or sofa. The woman is wearing a patterned dress. The scene appears to be from a classic film.

ABL similans in all Roche's disease in its earlier stage.

Rüzgâr Bayne (Olmayen Aşk/Wut-
sas, 1939) adlı ünlü filmliyse nedense
özellikle yönetmeni Emre Korkmaz'ın
öneminin görülmeli. Emre Korkmaz'ın
öğrencisi olan ve 1930'lardan bir-baska ustamın Wil-
liam Neill'in yönetiminden Clarence Brown'ı
yapılmıştır. Bu filmdeki diziyeyle
D. Niven'in uyarlaması, studio de-
bildigine akademik anlamda bir ya-
pıncasının izlediğiımızda olsa gerek gü-
ldükça demode kâğıyordu..

skrana getirdiler.. 'TV'miz ocak ayın k biti dizi Johnny Weismüller Tarzanı -' sineması'nda izlenmeye aldı. **Tar-**
yle and His Mate, 1934) adlı örneğinde, çoklu çeken bu dizi, giderek çocuk izleme 'boyu sokaklarda Tarzan gibi bağı-
hatsız etmesi gibi toplumsal sonuçlar
kamuoyunu dizinin cocuklara ya-
nek bir tartışmaya da yola açmadı.
VV'de bu yılanın Hollywood'dan il-
lizildik. Məvsim başında (eylül 1982)
Kit Çığlığı (Hellzapoppin., 1942) iki
mənzil oyuncusunun çevirmen istedik-
cərcevəsində her türü güldürüdü türk-
yönetmeninden (H.C. Potter) çök
er. Sonrakı yılların güldürüyü üstası
Hollywood'daki ilk filmi **Küçük Kız**.
For and the Minor, 1942) R. Milland
'nın, 'in düzeyli oyuncularıyla sevimiş bir
zəfər'ini hatırlatır bir dille anlatıyordu. **Wil-**
azmının! (Double Indemnity, 1944)
turunun ünlü örnəklərindəndi.

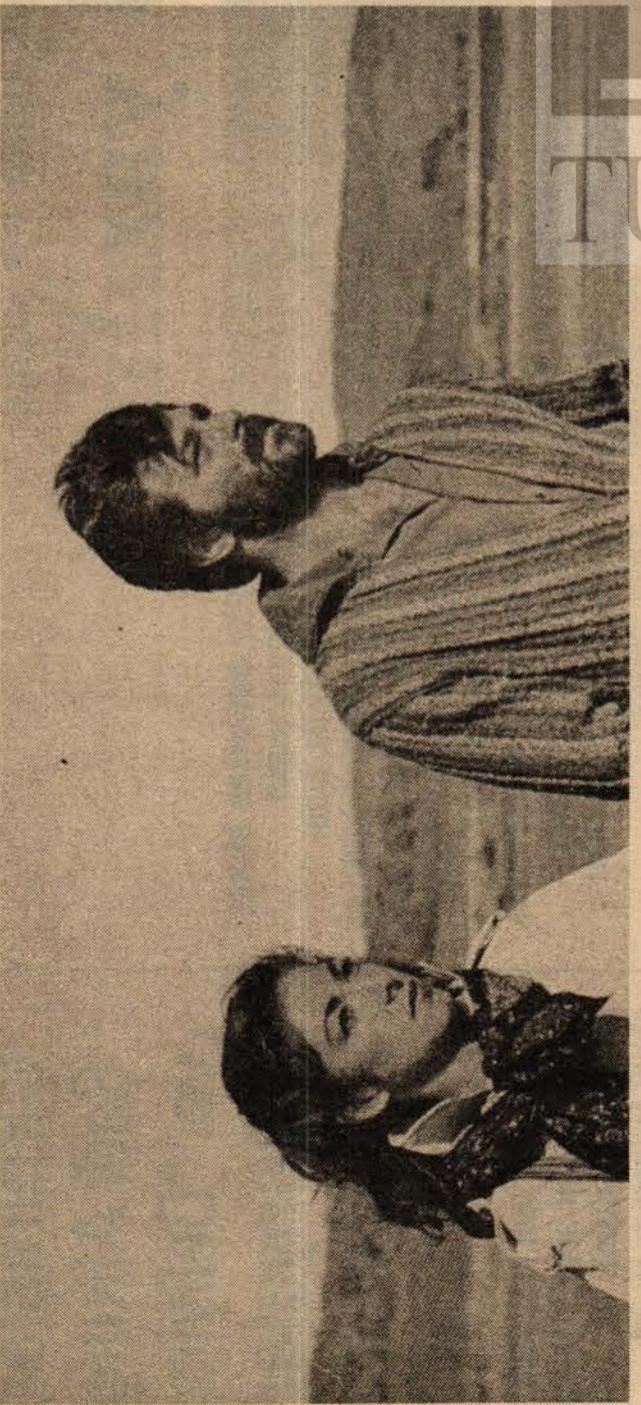
...
Ayatullah
Wahid

**“Sinema Günleri 84” için
bir kaç öneri**

TUNCER CÜCENOĞLU

1. Uluslararası İstanbul Festivali çerçevesinde düzenlenen "Sinema Ünlileri '83": 20 Haziran - 15 Temmuz 1983 tarihleri arasında İstanbul'un Avrupa yakasındaki üç sinema salonunda başarılı bir senenin temelini oluşturmuştur.

Bu somut başarıda; programlanan 36

“Kırk bir Aşk Hikâyesi”

ALI RIZA BALAMAN

Platonun yaşam süreci içerisinde stürekli kantilanın ünlu bir özyesiyi vardır: "Şeyler bana göründükleri gibi benim içindir; sana göründükleri gibi senin içindir." Sayın Karakadıoğlu'na Tıpkı Türk Filmi: Kırık Bir Ask Hikâyesi... ("Somut: 15 Temmuz 1983: 50/24) başlıklı yazısında yukarıdaki özyesi bir kez daha kantitarascasına sóz konusunu filmi istediği gibi görmeye çalışarak göbek dansı / mezar taşı / göz sağlığı / tipik bir Yeşilçam Film'e "Atıpkı" deşeriendirmesini kolayca sunmuştur.

Nesnel gercelliği bulmanın ya da görebilmelenin güçlüğü yarınnda insanlığın neden oluyan karsılındaki görecelilığı, olayların olduğu gibi değil de olması gerektiği gibi (idealize edilmiş durumuya) ağıllanması ya da gösterebilmesini sağlamaktadır. Olayları nesnel gercelkiğinde görevcisiyle çalışmaksızın "dünya görüşü" sonurudur. Benim amacım, sayın Karakadıoğlu'nun yazdıklarına cılestiini getirmekten çok, olayı bir başka açıdan göstermeye çalışmak olacaktır.

gelmiş, elbirliğiyedir alanda bir yapıt oluşturmuşlardır. Film'in konusu, işe edebiyat öğretmeni bekâr Aysel'in Ayyalik'ı atamamıyla baslar... Aysel'in kendisi gibi bekâr, aynı lisede resim öğretmeni Bedri'yle arkadaşlıklarını, Bedri'nin intiharıyla gözaltına alarak arasında birer ama, Fuat'a Belgin'in nişanlarının bir kez göz göre geldiği Fuat'a yıldırım, askıları devam eder. Lisayi zararlı bitiren yakışıkları ve de oldukça varlıklı bir ailinin çocuğu Fuat, kendi yeadası ve yine varlıklı bir ailinin kızıyla (Belgin'le) nişanlaşdırır. Her seye karşın Fuat, kendisinden yaşlı Aysel Öğretmen'e karşı yakalandığı yıldırım aşkı nun tutuslu olur; O numara sık katılmamıştır - tozlar, kimlik kartının sonuna rövanlıkla bırakılmıştır. Sonunda "küçük burjuva ahlaklı" kendini gösteren; çıkar ilişkileri önde plâna geçer "kentli kentine, köylü köyline" hesabı Aysel kasabayı terkeder; Fuat, varlıklı nişanlısıyla evlenip goluk çocuğa kavusur... Yetenekli ki sanatçının sanksi ne kendi toplumlarına ne çağlarının karşısında adına bir sorunlu olur! Yokuşcasına ortaya koymakla koyu romantizm'e gönül mili ortak filmlerini, aydın geni kışkırtan katılıklar güleceği bir

guruguunu mitegneuer. ik̄ kez göz gezen ayri cinsim iki direyn yil-
rin amaskları; genç, eğitim görmüş, ekonomik özgürlüğe sahip, resim ya-
parak yeniden üretilmiş için kendine yeterli lise re-
sim öğretmeni Bedri'nin kiyutuk bir aşk beklenisi yüzünden intiharı olay-
ları. Sayın Karakadioğlu nun Yesilcam Filmleri'ne elesisi olarak getirdiği
“Filiz Akın Marmara acılıklarında gemiden denize atlar, İstanbul'da kiyua
kayıp. Yirmidört saat yüzmek O'nu ne yormus ne de mızampıslısını ve mak-
ajını bozmıştır. Ebiselerinin dokunu bile bozulmadan, kırtarak ve bir
kaç damla su damlatarak nihunda sevgilisine koşar” olayından ayırt etme-
nin olağanı var mı?

三

Senaryo yazarı, yönetmenileyle, yetenekli oyuncuları ve ekibiyle alanda seyirciyi, katılıklar, gözlemleyici “kendin yap sinanış”ına ornek olabilecek çok daha güzel bir yapıt ortaya konabilme olanakları varken para kazanazanma kaygusuyla olsa gerek ucuz ve kaçamak yollar sunanmış. Sörgeli mi, kasaba sözcüğine sağlanarak Bedri'nin intiharına neden, yalnızlık, teknoloji ve yabancılama gösterilmeye çalışılmışken; Aysel'in yıldırım askı umutlu olusunca yönetim bıçımıyle (kaymakamlık) beklemek bıçımseçiliktir ve ananlıdır. Kasabaya nitelik kazandıran köy-kasaba-kent-büyük kent bağlantısı içerisinde yaşam biçiminin (kültürüne) kendisidir. Yalova'nın, Kadıköy' in de birer kasaba olduğunu unutmuyorum. Ayvalık'ın, yukarıda adlarını andığımız kasabalarдан geri kalmışlığı olmadığını söylemiş olduğumuzda da anlaşılmaktır. Nişem, iki sevgilinin (Fuat-Aysel) Amerika Moteller'ne benzer Ayvalık Turistik Moteller'de buluşmasına ne buyurulur? Yoksula Senarist, Atılgan'ın Anayurt Oteli konusunu geçtiği kasabayı anımsayıp Ayvalık'ın olağanlıklarını mı kullandı?

Sonuçta, "Küçük burjuva kokusunuşluğunu kendine konu seçen dil usulü, edebiyatçı yazar Selim Ilteri'ye "Ah güzel İstanbul!" ticari filmiminin yazarı, tencere varyantı, kapağısta bulutlu örneği - biraaya gelmişler ve tipik bir Yesilcam Film'ini oluşturmuşlardır. Akılmı almadığı, bu filme evgi duzenlelerin ve alkış tutanların çoklığındur. Bu alkışlar ve alkışlar ola kişi, filme Moskova Film Festivali'nde büyük ödülünü kazandırmıştır...
etetecetek!..

çağından eminiz. Ancak komşularımızın sinemalarını daha yakından seçkin örneklerle tanımayı istenir. Örneğin Yunanistan adına gösterilen ALTIN SAÇL KIZ, bana kalırsa, Yunan sineması için en iyi örneklerden birisi deiboldi. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ndeki Sanat Vakfı Sinema Komitesi'nde üyeleri Halidun İleri, Halim Cün, Güngör Taner, Komiteninサンダンシムン Onat Kültürel Organizatörü Atilla Dorsay ve Dis bağlarılarını gerçekleştiren Vecdi Sayar'a 1984 için basarı dileklerimizi ileteriz.

Geçen mevsim TV'de izledikleriniz

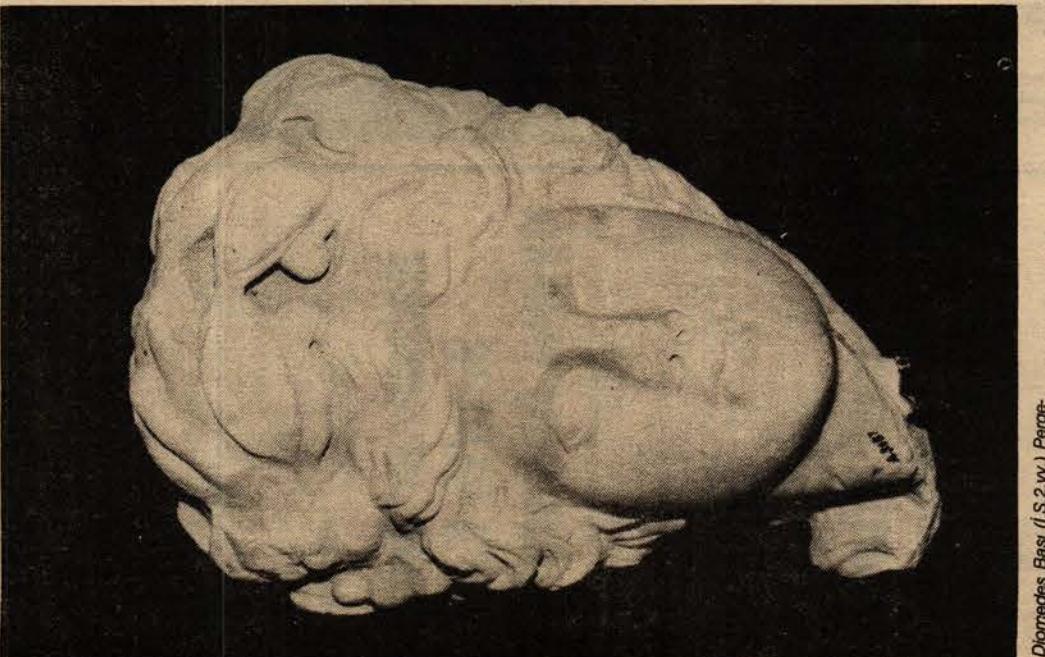
MEZİH COS

bilim-kurgu filmleri Gerilim (The Andromeda

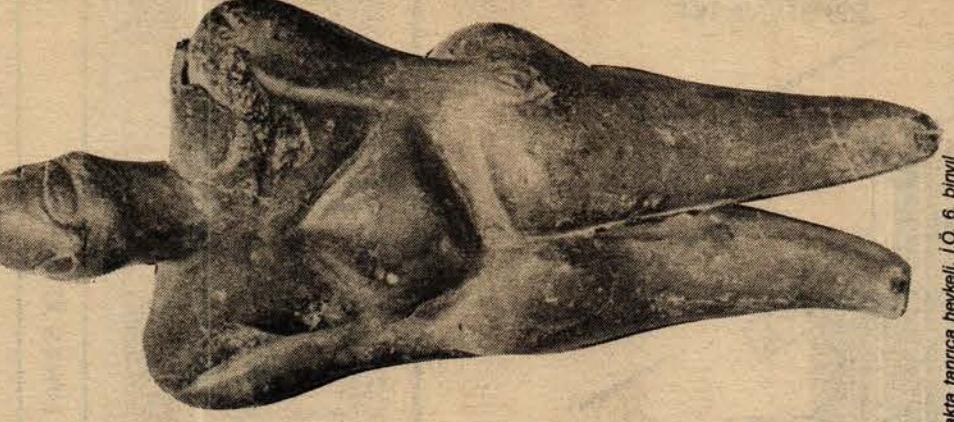
TELEVİZYON

Örd ülf atla dünyayı en iyi 10 tımla - as
rine giren Çöl Aslanı'nı TV'de kesilmemiş 2 sa-

Anadolu uygarlıklar - Aya İrinin

Dionedes Başlığı (S.2.yz.) Perga-

Ayakta tanrıca neyekli, I.O. 6. bin yıl
ortalan, Demirci Höyük

dönemin yaşamının bize en iyi gösteren Karain

mağarası buluntuları. Amac, yaşayabilmek olsun için. Salt avlanarak ya da doğal besileri toplayarak yaşamını sürdürdürlüksins, önce kendine gerek olan araçları tıremeye başlıyor. Taşın yapılımının en önemlileri.

Neolitik Çağ (I.O. 7500-5500) insan, varoluşundan bu yana sürekli olarak doğa ile ugaraşmış, onun gizlerini iddelemiştir. Doğadan korkmus, ona saygı duymus yada ondan üstün olmak için tüm güçü ile çalısmıştır. Yüzylinderdeki bitki ve hayvan tırelere başlayarak, çevresindeki sağlamaya başlamıştır. Bu dönemde ait buluntularla insan ve hayvan kemikleri yan yana yer alıyor. Hacılar, Çayıroñlu, Demirci Höyük'te pişmemiş toprak yapılmış kaplar, tanrıca heykelleri, çiftçilik için gereklili olan boynduzdan yapılmış oraklar, çeşitli kesici aletler, taştan un öğretmek için yapılmış tokmaklar görülmüşdür. Bu dönemde buluntular arasında.

Kalkolitik Çağ (Bakır Tas Çağı), tarih öncesi zamanlar içinde bir dönüm noktası. İnsanın gelişimini ve görülmüş olanağı koşul ise, onu besleyici, gelişirici öğe olan toprağın niceliği de en az birincisi kadar önemli bir etkendir. İşte bu iki önemli koşul Anadolu topraklarında birleşerek, dünyamı hibrit yerinde bugüne dek görülmemiş ve görülmeye olanağı varlığı meydana getirir. Anadolu topraklarında yaşayan, yaşam için gereklili olanı yaratarak bireimlendirir. Inançları, umutları ve gerekşimeleri sekillendirdir yaratıklarını.

Her toplumun kendine özgü inançları, umutları ve yaşam biçimci vardır. Bunlara bağlı olarak da ortaya koyduğu sanati ve uygurlığı görelidir. Haçilar'da bulunan Bakır Tas Çağının en seçkin örnekleri olan, canan çömleklerdir. Aynı dönemde Çanhasan (Çukurova-Konya arasında). Burada bulunan çömleklerin sistemlerinde geometrik desenler cogunlukta. Açık renk zemin üzerine kırmızı ve kahverengi hâkim renkler. Güneydoğu Anadolu bölgesinde Yümüktepe, Gözükule, Sakagözü, İstanbul yakınında Fikirtepe ve Pendik Bakır Tas Çağının önemli yerleşim merkezleri.

Günlümüzden 10.000 yıl önce ilk madeni bulusmus, insan yaşamında sıklıkla görülmüş insanın yaşamında önemli değişimler olmaktadır. Kent yaşamına geçti, kent sistemiyle birlikte bir toplumda kendi içine kapalı olarak yaşayamaz. En ilkel toplumlardan, en gelişmiş toplumlara dek hepse, ezerden ve diger toplumlardan etkilendir ve diğer toplumlardan etkiler. Bu bakımından en gelişmiş uygarlıklarda bile başka uygarlıkların etkilerini görmek olasıdır. Anadolu'ya gelip yerlesmesi yerini toplum, Prehistorik çağlara dek gider. Bu dönemde Palolitik Çağ (Eski Tas Çağı) denir. 4. jeolojik zamanın ilk evresinde yaşayan, bu çağın insan için, iklim koşulları zor, doğa oldukça acımasız. Bu

ulaşturmıştır.

Anadolu'ya yaşayan en eski toplum, Prehistorik çağlara dek gider. Bu dönemde Palolitik Çağ (Eski Tas Çağı) denir. 4. jeolojik zamanın ilk evresinde yaşayan, bu çağın insan için, iklim koşulları zor, doğa oldukça acımasız. Bu

SÖYLEŞİ

Necati Zekeriyaya Yugoslavia "Zmey Ödülü" verildi

"Bu ödül benim değil, Türkçemizin, yazınızındır"

HASAN MERCAN
Novi Sad

Cünkü, Türk oğuk yazımı, hele şüri çok öteye gider. Kültü tekerlemederdi, masalları dardı. Bütün Türk ozanları, bazen farına varmadan çocukların dünyasını da yarıştırmaları. Belki Tevfik Fikret gibi kesin bir amaca yapmamışlardı bunu ama, Nazım'ın, Tarancı'nın ne güzel çocuk şiirleri var. 1964'lerde Orhan Veli'yi yeniden okurken, onun şiirlerindeki çocuk dünyasını görmüş, olsa da ilk kitaplığı burada ortaya çıkmıştır.

AYLA ERSOY
Fotoğraflar: Nazım Timuroğlu

Uygarlığın bugüne dek değişik tamamları yapsa da, her zaman bir tamamlı ortak olan "İnsan" ve "Doğa" olugsudur. İnsan, varoluşundan bu yana sürekli olarak doğa ile ugaraşmış, onun gizlerini iddelemiştir. Doğadan korkmus, ona saygı duymus yada ondan üstün olmak için tüm güçü ile çalısmıştır. Yüzylinderdeki bitki ve hayvan tırelere başlamıştır. Bu dönemde ait buluntularla insan ve hayvan kemikleri yan yana yer alıyor. Hacılar, Çayıroñlu, Demirci Höyük'te pişmemiş

toprak yapılmış kaplar, tanrıca heykelleri, çiftçilik için gereklili olan boynduzdan yapılmış oraklar, çeşitli kesici aletler, taştan un öğretmek için yapılmış tokmaklar görülmüşdür. Bu dönemde bulutular arasında.

Kalkolitik Çağ (Bakır Tas Çağı), tarih öncesi zamanlar içinde bir dönüm noktası. İnsanın gelişimini ve görülmüş olanağı koşul ise, onu besleyici, gelişirici öğe olan toprağın niceliği de en az birincisi kadar önemli bir etkendir. İşte bu iki önemli koşul Anadolu topraklarında birleşerek, dünyamı hibrit yerinde bugüne dek görülmemiş ve görülmeye olanağı varlığı meydana getirir. Anadolu topraklarında yaşayan, yaşam için gereklili olanı yaratarak bireimlendirir. Inançları, umutları ve gerekşimeleri sekillendirdir yaratıklarını.

Her toplumun kendine özgü inançları, umutları ve yaşam biçimci vardır. Bunlara bağlı olarak da ortaya koyduğu sanati ve uygurlığı görelidir. Haçilar'da bulunan Bakır Tas Çağının en seçkin örnekleri olan, canan çömleklerdir. Aynı dönemde Çanhasan (Çukurova-Konya arasında). Burada bulunan çömleklerin sistemlerinde geometrik desenler cogunlukta. Açık renk zemin üzerine kırmızı ve kahverengi hâkim renkler. Güneydoğu Anadolu bölgesinde Yümüktepe, Gözükule, Sakagözü, İstanbul yakınında Fikirtepe ve Pendik Bakır Tas Çağının önemli yerleşim merkezleri.

Günlümüzden 10.000 yıl önce ilk madeni bulusmus, insan yaşamında sıklıkla görülmüş insanın yaşamında önemli değişimler olmaktadır. Kent yaşamına geçti, kent sistemiyle birlikte bir toplumda kendi içine kapalı olarak yaşayamaz. En ilkel toplumlardan, en gelişmiş toplumlara dek hepse, ezerden ve diger toplumlardan etkilendir ve diğer toplumlardan etkiler. Bu bakımından en gelişmiş uygarlıklarda bile başka uygarlıkların etkilerini görmek olasıdır. Anadolu'ya gelip yerlesmesi yerini toplum, Prehistorik çağlara dek gider. Bu dönemde Palolitik Çağ (Eski Tas Çağı) denir. 4. jeolojik zamanın ilk evresinde yaşayan, bu çağın insan için, iklim koşulları zor, doğa oldukça acımasız. Bu

ulaşturmıştır.

Anadolu'ya

yazısı

göre

gördürmektedir.

Arkalkı Çağda (I.O. 570, 460) Kore (genç kız) ve Kuros (Genç erkek) heykellerinin boyutları oldukça büyük, bu tür heykellerin ya mezar başılar, yumatlar, yemekler, sıkkın adaleler ve kraliçelerdir. Heykellerin duygular yok, fakat hareketin içi duyguları yansıtıcı bireysel ifade-ler agrıları. Giderek bu gelişim portre sanatı oluşturur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender başı (I.O. 2. yüzyıl). Perga ve Efes de bu yönünden oldukça zengin örneklerde dola-rı sanat merkezi.

Roma dönemine Anatolusunda bölgelerde bazı

farklılıklar olmasına karşın, genellinde Yunan

heykelinin kopyaları ile yetinmiştir. Portre sa-

natı da oldukça önem kazanmış, bu evrede. Krat-

erlerdeki portrelerde, sıkkın adaleler ve ve ünli devlet adamlarının bireysel özelliklerini ifade-lerini göstermektedir. Heykellerin portre sanatı olusmuştur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender başı (I.O. 2. yüzyıl). Perga ve Efes de

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Heykellerin

görelimlerin

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Helenistik Çağda heykellerde bol kıvrımlı

gışsiler, yumusak formlar, sıkkın adaleler ve

yüzlerde iç duyguları yansıtıcı bireysel ifade-ler agrıları. Giderek bu gelişim portre sanatı olusmuştur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender başı (I.O. 2. yüzyıl). Perga ve Efes de

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Heykellerin

görelimlerin

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Roma dönemine Anatolusunda bölgelerde bazı

farklılıklar olmasına karşın, genellinde Yunan

heykelinin kopyaları ile yetinmiştir. Portre sa-

natı da oldukça önem kazanmış, bu evrede. Krat-

erlerdeki portrelerde, sıkkın adaleler ve ve ünli devlet adamlarının bireysel özelliklerini ifade-lerini göstermektedir. Heykellerin portre sanatı olusmuştur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender başı (I.O. 2. yüzyıl). Perga ve Efes de

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Heykellerin

görelimlerin

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Helenistik Çağda heykellerde bol kıvrımlı

gışsiler, yumusak formlar, sıkkın adaleler ve

yüzlerde iç duyguları yansıtıcı bireysel ifade-ler agrıları. Giderek bu gelişim portre sanatı olusmuştur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender başı (I.O. 2. yüzyıl). Perga ve Efes de

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Heykellerin

görelimlerin

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Roma dönemine Anatolusunda bölgelerde bazı

farklılıklar olmasına karşın, genellinde Yunan

heykelinin kopyaları ile yetinmiştir. Portre sa-

natı da oldukça önem kazanmış, bu evrede. Krat-

erlerdeki portrelerde, sıkkın adaleler ve ve ünli devlet adamlarının bireysel özelliklerini ifade-lerini göstermektedir. Heykellerin portre sanatı olusmuştur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender başı (I.O. 2. yüzyıl). Perga ve Efes de

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Heykellerin

görelimlerin

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Helenistik Çağda heykellerde bol kıvrımlı

gışsiler, yumusak formlar, sıkkın adaleler ve

yüzlerde iç duyguları yansıtıcı bireysel ifade-ler agrıları. Giderek bu gelişim portre sanatı olusmuştur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender başı (I.O. 2. yüzyıl). Perga ve Efes de

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Heykellerin

görelimlerin

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Helenistik Çağda heykellerde bol kıvrımlı

gışsiler, yumusak formlar, sıkkın adaleler ve

yüzlerde iç duyguları yansıtıcı bireysel ifade-ler agrıları. Giderek bu gelişim portre sanatı olusmuştur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender başı (I.O. 2. yüzyıl). Perga ve Efes de

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Heykellerin

görelimlerin

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Helenistik Çağda heykellerde bol kıvrımlı

gışsiler, yumusak formlar, sıkkın adaleler ve

yüzlerde iç duyguları yansıtıcı bireysel ifade-ler agrıları. Giderek bu gelişim portre sanatı olusmuştur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender başı (I.O. 2. yüzyıl). Perga ve Efes de

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Heykellerin

görelimlerin

"İnsan" 1. ideal güzellikle, çiplak ve giyinik ola-

rak canlandırılmış ustalar.

Helenistik Çağda heykellerde bol kıvrımlı

gışsiler, yumusak formlar, sıkkın adaleler ve

yüzlerde iç duyguları yansıtıcı bireysel ifade-ler agrıları. Giderek bu gelişim portre sanatı olusmuştur. İdeal vücut güzellikleri anlatımı yerine, bireylerin ilgi çekici özelliklerini verilmeye başları. Orneğin Bergama'da bulummuş olan İskender baş

Toprak Şiir Ödüülü Ekim ayında verilecek

Her yıl Omer Faruk Toprak'ın ölüm yıldönümü olan 20 Ağustos'da verilen Toprak Şiir Ödülü'nün bu yıldan başlak üzere her yıl Ekim ayında verilmesi kararlaştırıldı.

Eşi Firuzan Toprak, ödüldün toplumdan insan dan yana ve Ömer Faruk Toprak şiirini paralelinde başarılı olan yapıtlara verildiğini de yineledi.

1982'nin başarılı ürününü seçerek şenin seçici kurulu, Fürtuzan Toprak, Hasan Hüseyin, Semur Sezer, Mehmet Basaran, Alpay Kabacalı ve Tekin Sömmezden oluşuyor.

Bu yıl üçüncü töreni verilecek olan Ömer Faruk Toprak Şiir Ödülü'nü 1980 yılında Ahmet Telli ve Mecit Altıok birlikte, 1981 yılında Hasan Hüseyin 1982'de de Kemal Özer almıştı.

Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı oyunu Ankara'da

Rifat Ilgaz'in "Hababam Sınıfta Kaldı"

adlı oyunu Ankara Halk Tiyatrosu'nda synamma ya başladı.

Genclik Park Muhsin Ertuğrul Açıkhava Tiyatrosunda baslayan oyunu Erkan Yücel yönetti; dekoru Sinan Bengier, Fatma Bezel hazırladı. Oyun da rol alan sanatçılar sunular: Orhan Erçin, Bahadir Tokmak, Fuat Çiyitepe, Erkan Yücel, Sinan Bengier, Sema Tolegen, Mansur Karakoc, Ali Erdogan, Müalla Çiyitepe, Fatma Bezel, Mukadder Çelik, Güllizar Toy, Nihat Alanur ve Ali Erdoğan.

Necati Güngör hakkında dava açıldı

Yazar Necati Güngör hakkında TCK'nun 311 ve 312 ile 142/4. maddelerine aykırı davrammaktan dava açıldı.

Güngör'in "Yeryüzünde İki Gölgé" adlı kitabıının 33. sahifesindeki 'insanlar ki, ekmeğini tas tan çıkarmak için alıntılarını, kol gücünü, kafa gücünü satar harmanzadeleler, insanların ki mutluluğu nu baskalarının mutluluğu üzerine kurar, yediği haram içigi harandır...' sözleri ve yine kitabın 59. sayfasındaki 'Maksiim Gorki'nin yasallaması hay dutlu dediği ticaret ilişkisi kol geziyor, sokakları dan adeta bir lağım akıyor... gürç gür meredesler bu kırılı sokaklara düşmüş saraylı kızlar gibi oyne mahcup ve nazlı kıvrılıp geçiyor', sözleri suç sa yıldı.

Necati Güngör hakkında açılan davaya 25 Ağustos Perşembe günü bakılacak.

İkinci Uluslararası Gitar Festivali yapılacak

İstanbul Filarmoni Derneği'nce düzenlenen
ve 15 Kasım 1983 günü başlayacak olan ikinci Uluslararası Gitar Festivali ile ilgili program ca hımlanı tamamlandı. Festivalde aşağıdaki sanat-

Isa Celik — "Çocukluğunun Geçtiği Yerde"

İsa Çelik'in bir fotoğrafı İspanya'da sergilendi

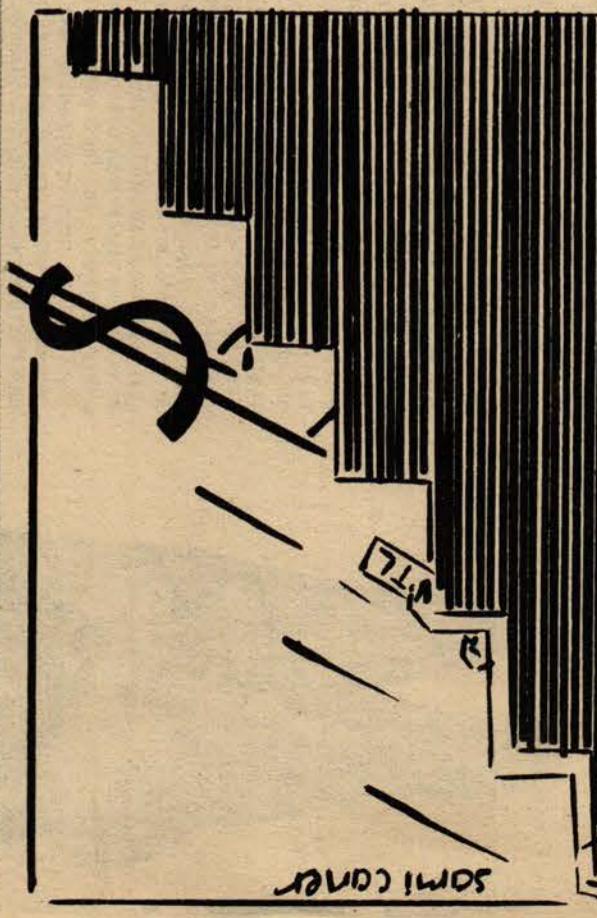

Sonuç

yazko

HAFTALIK SANAT VE KÜLTÜR DERGİSİ

Oradan
Buradan
Ankara'dan

Çok bilinmeyecek Ağustos denklemi

Ağustos tatili ve yoğun bir faaliyeti birlikte anıyor. Devlet daireleri, Adliye koridorları, hatta özel kesimin çeşitli büroları sanki bütünüyle boşalmış gibi. Coğau kez bir sorunuzu anlatacak yetkiliyi bile bulmakta zorluk çekiyorsunuz. Ekonominin can damarı olan Devlet Planlama Teşkilatı yeni binasına taşınmış ama 19 katlı binanın asansörleri işlenmiyor, telefonları bağlanmamış... DPT böyle olunca diğer kurumların görevini siz kestirin. Devletin çeşitli kurumlarındaki bu boşalmalara karşın kenet son bir kaç yıldır görülmemek bir fâaliyet var. Siyasi partiler, büyük holdingler, bazı organlarının Ankara büroları, sendikalar bu faaliyetlerin yoğunlaştığı yeler. Bu yoğun devime karşın Ankara'da bilinmeyeceklerin doğuştugu bir ortamın varlığı da seziliyor. Bilinenler iç politikadaki ekonomiye kadar bir çok alanda kendini göstermektedir. Ne zaman şizofrenee bu bilinmeyecek fazla olan denklem? İşte bu konuda hemen herkesin birleştiği, Ağustos ayının son haftasına kadar birçok bilinmeyecek hâle kavuşacak noktasıdır. Yüksek As-

rın en fazla uğraştrılan konu "kurtarma operasyonu" olmuştur. Bu konu Adnan Başer Kafaoglu'nun Maliye Bakanlığına gelmesiyle işlenmeye başlanmıştır, böylece 24 Ocak kararının getirdiği yeni ekonomik ortama ayak uydurmayan bir çok holding, şirket vb. gibi kuruluşlar kurtarılmalılarının devletten isteme yoluna gitmişlerdir. Milliyet Gazetesinde yayınlanan bir listeyle göre bir nevi 'devlet desteği' demandan Reeskont kredisinden yararlanan firmaların sayısı 400'e yakındır. Bunların içersinde Sabancı, Koç gibi büyük holdinglere bağlı kuruluşlar da bulunmakdadır. Reeskont kredisi'nin dışında somut bir devlet operasyonu ile kurtarma işlemi ilk olarak Asilçelik ve Güney Sanayi'de karşımıza çıkmıştır.

Son günlerde ise iki büyük holdinge ilgili kurtarma işlemleri yayın organlarının bas sayfalarında işlenmektedir. Ni ki kurtarma işlemi öylesine dallanmıştır ki Kamu vicdanını rahatsız edici boyutlara gelmiştir. Nitekim bazı bakanlardan oluşan yeni bir komite ile ola va Bakanlar Kurulu düzeyinde el konmuştur.

